

SLOVENSKA TUKOFOVSKA KONFERENCA

**NARODNE SMERNICE
ZA OBLIKOVANJE IN SLUŽBO STALNIH DIAKONOV
V SLOVENIJI**

Uvod

1. Katoliška Cerkev latinskega obreda je po drugem vatikanskem cerkvenem zboru (1962ó 1965) znova vzpostavila stalni diakonat kot samostojno in trajno hierarhično stopnjo,¹ medtem ko so ga Cerkve vzhodnih obredov vedno ohranjale.² *Jugoslovanska kofovska konferenca* je, upoštevajó dokumente cerkvenega uiteljstva,³ na plenarnem zasedanju v akovu septembra 1982 sprejela sklep, da se stalni diakonat po odobritvi *Svetega sedeŕa* uvede v njenih kofijah. *Kongregacija za bogosluffje in disciplino zakramentov* je z reskriptom št. 1528/82 z dne 17. decembra 1983 sporočila sklep papeŕa Pavla VI., da se sme v jugoslovanskih kofijah uvesti stalni diakonat.⁴ *Slovenska pokrajinska kofovska konferenca* je na redni seji dne 4. junija 1984 v Mariboru sklenila, da se stalni diakonat uvede v slovenske kofije.
2. *Slovenska kofovska konferenca* (S^{TK}) v skladu z *Zakonikom cerkvenega prava* (prim. ZCP kann. 236, 276, §2, 3 in 1031, §3) in drugimi dokumenti cerkvenega uiteljstva⁵ s priporoimi *Narodnimi smernicami S^{TK} za oblikovanje in sluffbo stalnih diakonov* (v nadaljevanju *Narodne smernice*) daje pravila za izbiro pripravnikov, njihovo usposabljanje, izobraŕevanje, posvečenje in flivljenje. Ob tem so bile upoštewane posebne razmere in potrebe Cerkve na Slovenskem.
3. Oblikovanje za stalni diakonat temelji na osebnem sreanju loveka s Kristusom. Za ne se z Boffjim klicem in odločitvijo vsakega posameznika, da bo hodil za Kristusom, ki je postal sluffabnik vseh. Oblikovanje za stalni diakonat je nenehen, dinamičen proces rasti in spreobračanja, ki vključuje celotno flivljenje osebe, poklicane, da im bolj razvije loveko, kršansko in diakonsko razsefnost tako, da korenito flivi evangelij, se trudi vedno zvesteje slediti Jezusu Kristusu in se po njegovem zgledu velikodušno daje v sluffbo vseh, zlasti najbolj ubogih.
4. Diakon, okrepljen z zakramentalno milostjo, v obestvu s kofom in z zborom njegovih duhovnikov sluffi Boffjemu ljudstvu v streŕnitvu svetega bogosluffja, besede in ljubezni. Po besedah sv. Polikarpa je usmiljen, goreč in hodi po resnici Gospoda, ki je postal sluffabnik vseh.⁶
5. V *Narodnih smernicah* so dana pravila za izbiro pripravnikov, predstavljeni so evangeljski poklic in lik stalnega diakona, njegova duhovnost, nosilci oblikovanja, pot in temeljne razsefnosti njegove formacije, izobraŕevanje ter konni cilj oblikovanja vsakega stalnega diakona. Tako flimo dati oblikovanju stalnega diakona enotnost, skladnost in postopnost. Skuajó obse i bistveno vsebino diakonske sluffbe, da bi se ta im bolj dosledno uresničila tudi v naši krajevni Cerkvi.

---

¹ Prim. C 29.

² Prim. KKC 1571.

³ Prim. SRD1 in SRD2.

⁴ Prim. SS^{TM}1984, str. 83.

⁵ Prim. PSD in SSD.

⁶ Prim. C 29.

Kratice

AG ó M	<i>Ad gentes ó Odlok o misijonski dejavnosti Cerkve</i> , v: <i>Koncilski odloki</i> , Ljubljana, 1980.
AP ó SRD2	Pavel VI., <i>Apostolsko pismo 'Ad pascendum'</i> , v: <i>Posvetitve</i> , Ljubljana, 1979, str. 21626.
ZCP	<i>Zakonik Cerkvenega prava</i> , Ljubljana, 1983.
FC ó OD	Janez Pavel II., <i>Apostolska spodbuda o druŕtini</i> , CD 16, Ljubljana, 1982.
KKC	<i>Katekizem Katoli-ke Cerkve</i> , Ljubljana, 1993.
LG ó C	<i>Lumen gentium ó Dogmati na konstitucija o Cerkvi</i> , v: <i>Koncilski odloki</i> , Ljubljana, 1980.
MQ ó NS	Pavel VI., <i>Apostolsko pismo Ministeria quaedam</i> , v: <i>Posvetitve</i> , Ljubljana, 1979, str. 568.
PDV ó DBP	Janez Pavel II., <i>Pastores dabo vobis ó Posinodalna apostolska spodbuda Dal vam bom pastirjev</i> , CD 48, Ljubljana 1992.
PO ó D	<i>Presbyterorum ordinis ó Odlok o slufbi in fivljenju duhovnikov</i> , v: <i>Koncilski odloki</i> , Ljubljana, 1980.
PR ó RP	<i>Pontificale Romanum ó Rimski pontifikal</i> , v: <i>Posvetitve</i> , Ljubljana, 1979, str. 38677.
DMV ó PSD	Kongregacija za duhov-ino, <i>Directorium pro ministerio et vita diaconorum permanentium ó Pravidnik o slufbi in fivljenju stalnih diakonov</i> , CD 106, Ljubljana 2004.
RH ó O	Janez Pavel II., <i>Okroŕnica Redemptoris hominis ó Odre-enik loveka</i> , CD 2, Ljubljana, 1979.
SDO ó SRD1	Pavel VI., <i>Apostolsko pismo Sacrum Diaconatus ordinem</i> , v: <i>Posvetitve</i> , Ljubljana, 1979, str. 15620.
RF ó SSD	Kongregacija za katoli-ko vzgojo, <i>Ratio fundamentalis institutionis diaconorum permanentium ó Temeljne smernice za oblikovanje stalnih diakonov</i> , CD 106, Ljubljana, 2004.
SS™	<i>Sporo ila slovenskih -kofij</i>
S™K	Slovenska -kofovska konferenca

PRVI DEL: TEOLOŠKA UTEMELJENOST IN DUHOVNOST STALNEGA DIAKONATA

Diakon ó zakramentalno znamenje Kristusa Sluflabnika

6. flivljenje stalnega diakona je hoja za Jezusom ó Sluflabnikom, v nenehnem prizadevanju za spreobrnjenje in zvestobo poklicanosti k sluflenju. Darovanje za druge je ena od bistvenih razsefnosti poslanstva stalnega diakona. Kakor so v flivljenju in delovanju Jezusa, ki ni pri-el, da bi mu stregli, »ampak, da bi stregel in dal svoje flivljenje v odkupnino za mnoge« (Mr 10, 45), posebne ljubezni in pozornosti delefni ubogi in najbolj pomo i potrebni, tako imajo ti posebno mesto tudi v diakonovem srcu.
7. Vodilo in flivljenje stalnega diakona je izpolnjevanje evangelija v posnemanju Kristusa, ki sluffi vsem in se ves daruje za odre-enje love-tva. »Kristus, ki ga je O e posvetil in poslal na svet (prim. Jn 10,36), je po svojih apostolih njihovim naslednikom, to je -kofom, dal delefl svojega posve enja in poslanstva; ti pa so nalogo svoje sluffbe v razli nih stopnjah zakonito izro ili razli nim nosilcem v Cerkvi. Tako opravljajo od Boga postavljeno cerkveno sluffbo v razli nih stopnjah svetega reda tisti, ki se fle od nekdam imenujejo -kofje, prezbiteri in diakoni«.⁷
8. Poslanstva in milosti najvi-jega duhovnika je na poseben na in delefen vsak diakon, ki strefle pri skrivnostih Kristusa in Cerkve.⁸ »Tisti, ki so postavljeni v sveti red episkopata ali prezbitrata, prejmejo poslanstvo in pravico, da delujejo v osebi Kristusa Glave, medtem ko diakoni sluffijo Boffjemu ljudstvu v strefni-tvu svetega bogosluffja, besede in ljubezni.«⁹ Nanje se polagajo roke, »ne za duhovni-tvo, ampak za sluflenje«,¹⁰ za katero jih podpira zakramentalna milost v ob estvu s -kofom in z zborom njegovih duhovnikov.
9. Gre torej za tri razsefnosti sluflenja. Strefni-tvo besede stalnega diakona obvezuje k oznanjevanju in razlagi Boffje besede in bogosluffja, katehiziranju, pripravi na zakramente in evangelizaciji. Ne u i svoje modrosti, ampak Boffjo besedo, pri emer je vedno pozoren na to, kako bi zvesto flivel in oznanjal evangeljske vrednote ljudem na-ega asa. Ker je delefen strefni-tva svetemu bogosluffju, lahko diakon slovesno podeljuje krst, hrani in deli evharistijo, v imenu Cerkve vodi obred sklepanja zakona in ga blagoslavlja, prina-a popotnico umirajo im, vodi bogo astje in molitev vernikov, deli zakramentale ter vodi pogrebni obred in pokop.
10. Med vsemi temi posebno pozornost zasluffi ravno sluflenje ljubezni. Duh sluflenja in ljubezni navdihuje vse njegovo flivljenje in delovanje. Sluffba ljubezni je namenjena vsem lanom krajevne Cerkve. Medtem ko je sam pozoren na vzgibe Duha in na potrebe ljudi, zlasti najbolj ubogih, pa spodbuja tudi sluflenje vsega kr- anskega ljudstva, da bi tako vsa Cerkev, ki prejema poslanstvo od samega Kristusa v Svetem Duhu, postala sluflabnica. Stalni diakon mora svojo poklicanost dobro spoznati, jo nenehno poglobljati ter z njo usklajevati vse svoje flivljenje in delovanje.

---

⁷ C 28.

⁸ Prim. C 41.

⁹ ZCP kan. 1009, § 3.

¹⁰ *Constitutiones Ecclesiae aegyptiacae* III, 2, v: F. X. FUNK (ur.), *Didascalia II*, 103. Statuta Eccl. Ant. 37641: Mansi 3, 954, v: C 29.

11. Vsak diakon je lovek Cerkev in ima izostren ut za Cerkev. Ko s Kristusom umira in vstaja, Bogu dopu- a, da ga razlasti samega sebe in ga spreminja v Kristusa. Tako se njegov osebni jaz spreminja in raz-irja v cerkveni jaz. Diakon zapu- a meje osebnega jaza in postaja ó kot *anima ecclesiastica* ó »sograditelj celotne Cerkev; dosefle cerkvene razsefnosti in skupaj z drugimi pomaga graditi Cerkev v njenem bitnem prostoru«. ¹¹ Za bolj popolno hojo za Kristusom se s posebno pozornostjo in ljubeznijo ozira na Marijo, ki je dala svetu Odre-enika in postala Mati Cerkev. Vedno je pripravljen sprejemati in razgla-ati udovita dela, ki jih Bog dela v Cerkvi in dana-njem svetu.
12. Vsak diakon sodeluje pri slufbi Cerkev kot posebno zakramentalno znamenje Kristusa Slufabnika. Zanj velja, da je »razlagalec potreb in flelja kr- anskih ob estev, pospe-evalec slufbe ali diakonije«, ¹² ki je bistveni del poslanstva Cerkev. Po zgledu Kristusa Slufabnika, po katerem je zakramentalno upodobljen, flivi v pokor- ini svojemu -kofu in izpolnjuje poslanstvo, ki mu ga je -kof zaupal. T-kofu je na voljo za slufenje, saj pri diakonskem posve enju roke polaga samo -kof, s imer izrafla, da je diakon v nalogah svoje *diakonije* na poseben na in vezan na -kofa. ¹³ »Z vezjo ljubezni, molitve in pokor- ine -kofu, kakor tudi po slufbeni vnemi in sodelovanju« je z drugimi diakoni po posve enju povezan v zakramentalno bratstvo. Na sre anjih diakoni krepijo »skupnostnega duha, preverjajo izpolnjevanje svoje slufbe, si izmenjajo izku-nje, se izobraflujejo in spodbujajo k zvestobi«. ¹⁴
13. eprav je izvorni profil slufbe skupen vsem diakonom, se diakonsko slufenje v konkretnih pastoralnih okoli- inah izvr-uje zelo razli no. V obdobju oblikovanja vsak pripravnik skupaj z voditeljem oblikovanja postopno odkriva svoje podro je slufenja v skladu s prejetimi osebnimi darovi in s potrebami krajevne Cerkev. Zanj se tudi strokovno primerno usposobi. Program oblikovanja upo-teva pastoralno razli nost slovenskih -kofij ter razli nost pripravnikov in okoli- in.

Diakonska duhovnost

14. Diakonska duhovnost je duhovnost slufenja, utemeljena na kontemplaciji in povezanosti s Kristusom Slufabnikom. U love ni Kristus je namre s svojimi besedami in dejanji svetu razodel O etovo ljubezen. Gospodov Duh ga je posvetil za poslanstvo osvobajanja in slufenja. ¹⁵ V svojem govoru se je predstavil kot tisti, ki prihaja za slufenje ¹⁶ in je svojim u encem priporo il, naj delajo enako. ¹⁷ Prva kr- anska skupnost je v njem prepoznala Slufabnika, ki so ga napovedovali spevi Izaijeve knjige. ¹⁸ Diakon T-efan, eden izmed sedmerih, podoben Kristusu in »poln Svetega Duha«, ¹⁹ se je kakor On ves dal v slufbo Bogu in ljudem.

¹¹ Prim. Anton T-ukelj, *flivljenje iz polnosti vere*, Druflina, 1995, Ljubljana, str. 83.

¹² SRD2, str. 23.

¹³ Prim. SSD 8.

¹⁴ PSD 6.

¹⁵ Prim. Lk 4,18619; Iz 61,162.

¹⁶ Prim. Mt 20,28; Lk 22,27; Jn 13,162.

¹⁷ Prim. Jn 13,14615; Lk 12,37.

¹⁸ Prim. Iz 40653; Flp 2,768; 1 Pt 2,21625; Apd 3,13; 8,32.

¹⁹ Apd 7,54; prim. Lk 4,1.

15. Duhovnost slušenja je tudi duhovnost celotne Cerkve, v kolikor je le-ta v službi odre-enja sveta. Cerkev lahko tako duhovnost resnično živi, ker je Gospod sam sebe postavil za službo in osebno znamenje, kaj pomeni biti služabnik, zato je diakonska duhovnost duhovnost slušenja. Diakon je namreč po posvečenju »služba podoba Kristusa«²⁰ služabnika. Njegovo oblikovanje sloni na odkritju Kristusa Služabnika in teži k temu, da bi postal velikodušen služabnik, zvest Bogu in ljudem, zlasti najbolj ubogim in trpežnim.
16. Življenje vsakega diakona se krepi v izkustvu vere, ki se hrani z Božjo besedo in rednim osebnim srečanjem s skrivnostjo Boga v Jezusu Kristusu v moji duhi. Diakon premišljuje neskončno Božjo ljubezen, ji verjame in nanjo vse bolj zvesto odgovarja. Ob nenehnem razločevanju duhov prepoznava delovanje Božjega duha in življenje Boga v vseh stvarih: *Svetem pismu*, bogoslužju, zgodovini, v dogodkih življenja, v ljudeh, katerim služim, in k temu vodi tudi druge.
17. Z vsakdanjo molitvijo brevirja se pridružuje molitvi vse Cerkve za odre-enje službe. Po zgledu Kristusa služabnika, ki je okrog sebe zbral učence in jim umil noge, živi v bratski povezanosti s soprosti v diakonski in duhovniški službi ter v pokornosti in svojemu ordinariju.
18. Diakonsko duhovnost dodatno zaznamujejo življenjske okoliščine, v katerih je diakon poročen, vdovec, neporočen, redovnik ali laičnik, ki je posvečen v svetu. Na način oblikovanja upoštevajo različne okoliščine in pripravnikom nudijo različne duhovne poti.

Oblikovanje odraslih

19. Pripravnik na stalni diaconat je v naši krajevni Cerkvi odrasel moški, najpogosteje poročen in družinski oče, ki ne ima določene izkušnje poklicnega in družbenega življenja. Nekateri nosijo pomembne odgovornosti v družbi, vendar pa ima za seboj tudi bogato izkušnje življenja v Cerkvi, v kateri ne služijo na določenih področjih.
20. Oblikovanje, ki posebej v osebno življenje pripravnikov, posega po pedagogiki, ki ustreza njihovim okoliščinam: upoštevajo enkratnost vsakega pripravnika, njegove posebne darove, izkušnje iz njegovega življenja in krščenjskega življenja ter njegove kulturne sposobnosti. Odraslemu laičniku omogočajo, da raste v ljubezni, v konkretni izkušnji Cerkve, v razumevanju vere in v pristnem duhovnem življenju.
21. Oblikovanje ima namen v pripravniku prebuditi zanimanje in sposobnost napredovanja v duhu raziskovanja, ustvarjalnosti in medsebojnega spodbujanja sodelavcev skozi celotno obdobje diakonskega življenja. Zato oblikovanje poteka v skupnosti z drugimi. Skupnost za oblikovanje stalnih diaconov je torej prostor izmenjave in sooblikovanja z življenjskimi vprašanji, izmenjave izkušenj, kraj bratskega življenja in medsebojne podpore.
22. Diakonsko oblikovanje je torej:
- pot oziroma proces, ki traja in se v njem upoštevajo določena postopnost;
  - osebno, saj upoštevajo posameznika v njegovi enkratnosti;
  - celostno, ker zajame celotno laičnikovo življenje ter vključuje laično, duhovno,

---

²⁰ SSD 11.

teološko, liturgično in pastoralno razsežnost;

- izkustveno, saj temelji na življenju in darovih vsake osebe, spodbuja konkretno izkustvo lastnega sloga in diakonskih vrednot;
- teoretično, ker gre za spoznavanje in osvajanje teoloških, duhovnih, liturgičnih in pastoralnih vsebin;
- praktično, saj je usmerjeno v to, da se naučne vsebine udeležijo oziroma konkretizirajo v korist različnih diakonskih služb;
- odprto za nove oblike življenja in službenja, zato je pozorno na klice sveta in Cerkve.

DRUGI DEL: NOSILCI OBLIKOVANJA

23. Posebno mesto pri oblikovanju kandidata za stalni diaconat imajo osebe in ustanove, ki pripravniku pomagajo na poti prepoznavanja poklicanosti, njegove rasti in dozorevanja. To so pripravnikov –kof ordinarij, ekipa odgovornih za oblikovanje, profesorji, skupnost za oblikovanje stalnih diaconov in izvorne skupnosti.

Po delovanju Svetega Duha je glavni nosilec oblikovanja pripravnik za stalni diaconat, ki je odgovoren, da v sebi sprejme in poglobi vrednote diakonskega flivljenja, postane samostojen in osebno zavzet.

Cerkev in –kof

24. Oblikovanje kandidatov za stalni diaconat je naloga celotne Cerkve. Cerkev kot mati »z oznanjevanjem in s krstom rodi za novo in neumrljivo flivljenje otroke, spo ete od Svetega Duha in rojene iz Boga«. ²¹ Po zgledu Marijinega materinstva »svoje otroke spremlja z materinsko ljubeznijo in skrbi, da vsi pridejo do polnosti svojega poklica«. ²² Skrb Cerkve za svoje otroke se izrafa v oznanjevanju Boffje besede, delitvi zakramentov, v ljubezni, solidarnosti in molitvi. V tej skrbi se kafe navzo nost Kristusovega Duha, ki Cerkev offivlja. ²³

25. V skrbi Cerkve za njene otroke je torej Kristusov Duh prvi, ki deluje. On je tisti, ki vsakega kli e, spremlja in oblikuje njegovo srce, da spozna njegovo milost in nanjo lahko velikodu–no odgovori.

26. Pri oblikovanju kandidatov za stalni diaconat je krajevni –kof (oziroma vi–ji redovni predstojnik) ²⁴ prvo znamenje in orodje Svetega Duha. Naloge krajevnega –kofa so naslednje:

- odlo a, ali bo v svoji –kofiji stalni diaconat uvedel ali ne, in sicer po posvetu z duhovni–kim in pastoralnim svetom, ki mu pomagata presoditi, e je stalni diaconat potreben glede na razmere v njegovi krajevni Cerkvi;
- v primeru uvedbe stalnega diaconata poskrbi za primerno katehezo laikov, duhovnikov in redovnikov, da bodo diakonsko sluffbo razumeli v vsej njeni globini;
- ustanovi potrebne strukture za pripravo na stalni diaconat in imenuje sodelavce, odgovorne za oblikovanje stalnih diaconov. Glede na okoli–ine lahko uporabi tudi strukture drugih –kofij oziroma tiste, ki obstajajo na pokrajinski ali narodni ravni; ²⁵
- presoja, kako je s pripravnikovo poklicanostjo in izobrazbo, ²⁶ zato si prizadeva za osebno poznanstvo z njim in njegovo druffino;

---

²¹ C 64, prim. Gal 4,26.

²² SSD 18.

²³ Prim. C 8.

²⁴ Krajevnemu –kofu so enaki tisti, ki so jim dodeljene ozemeljska prelatura ali ozemeljska opatija, apostolski vikariat in apostolska prefektura, pa tudi trajno ustanovljena apostolska administratura (prim. ZCP kann. 368 in. 381, §2), kakor tudi osebna prelatura (prim. ZCP kann. 266, §1 in 295) ali voja–ki ordinariat.

²⁵ Prim. SSD 16.

²⁶ Prim. ZCP kan. 1025; 1029.

- odgovoren je za organizacijo oblikovanja pripravnikov, ki zajema love-ko, duhovno, teolo-ko in pastoralno razsežnost;
- poskrbi za izdelavo in posodabljanje -kofijskega na rta za oblikovanje kandidatov za stalni diaconat na podlagi *Narodnih smernic*.

Ekipa vzgojiteljev, odgovornih za oblikovanje

27. Za oblikovanje pripravnikov na stalni diaconat je odgovoren voditelj oblikovanja, ki k sodelovanju povabi -e duhovnika spirituala ter flupnike, ki so mentorji pripravnikom. Po potrebi lahko vklju i -e druge sodelavce. Vsi odgovorni za oblikovanje morajo biti povezani s -kofom in skupino bodo ih diaconov.²⁷

28. Voditelja oblikovanja imenuje -kof (ali vi-ji redovni predstojnik). Zaradi ob utljivih nalog odlo ilnega pomena mora -kof voditelja oblikovanja skrbno izbrati. To mora biti lovek flive vere in trdne cerkvene miselnosti, ki ima ob-irno pastoralno izku-njo in modrost. Mora biti uravnove-en in komunikativen ter temeljito izobrafen v teologiji in pedagogiki. Lahko je duhovnik ali diacon. Po mofnosti naj ne bo odgovoren tudi za posve ene diakone, ker je zafeljeno, da bi ti dve odgovornosti v praksi ostali nepovezani.

29. Naloge voditelja so naslednje:

- usklajuje delo vseh odgovornih za oblikovanje;
- vodi in spodbuja celotno oblikovalno-izobrafevalno delo;
- goji stike z druflinami poro enih prosilcev in pripravnikov oziroma z njihovimi izvornimi skupnostmi;
- odgovoren je, da potem, ko je sli-al mnenje drugih vzgojiteljev ó razen duhovnega voditelja ó,²⁸ presodi in sporo i -kofu (ali vi-jemu redovnemu predstojniku), ali je prosilec primeren za pripravnika oziroma pripravnik primeren za diakona;
- kadar so pripravniki lani drugih -kofijskih ali med-kofijskih organizacij, goji z njimi osebne stike in skrbi, da bodo njihovi programi v skladu s cilji oblikovanja, ki so predlagani v -kofiji.²⁹

30. Vsak prosilec in pripravnik dobi spremljevalca z ustreznimi izku-njami, ki ga bo neposredno spremljal na poti do diaconata. Spremljevalca izbere voditelj oblikovanja izmed diaconov ali duhovnikov, imenuje pa ga -kof (ali vi-ji redovni predstojnik). Glede na okoli-ine je spremljevalec lahko odgovoren le za eno osebo ali pa za manj-o skupino.³⁰ Voditelj oblikovanja mu lahko zaupa skrb za spremljanje skupnosti prosilcev ali skupine pripravnikov na diaconat. Njegova naloga je:

- spremljati od blizu pot vsakega posameznika, mu pomagati in svetovati pri re-evanju morebitnih teflav, povezanih z oblikovanjem in izobrafevanjem;
- sodelovati z voditeljem oblikovanja pri na rtovanju razli nih dejavnosti, povezanih z oblikovanjem;
- sodelovati pri oblikovanju mnenja o primernosti posameznega prosilca oziroma pripravnika, ki se posreduje -kofu (ali redovnemu predstojniku).

²⁷ Prim. SSD 20.

²⁸ Prim. SSD 21.

²⁹ Prim. SSD 21.

³⁰ Prim. SSD 22.

31. Vsak prosilec ali pripravnik ima duhovnega voditelja. Izbere si ga sam, –kof pa ga mora potrditi. Prosilci in pripravniki so povabljeni, da svoje duhovno vodstvo zaupajo tistim duhovnikom, ki se odlikujejo v krepostih, imajo izkustvo globoke duhovnosti, odli en pedago–ki ut ter izrazit in pretanjen smisel za pravi pomen slufbe.³¹ Naloga duhovnega voditelja je:
- da si ustvari mnenje glede delovanja Duha v du–i poklicanega, hkrati pa spremlja in podpira njegovo nenehno notranje spreobra anje;
  - da mu daje konkretne nasvete za dozorevanje pristne duhovnosti in ga u inkovito spodbuja k pridobivanju ustreznih kreposti.
32. Poslanstvo duhovnega voditelja je notranje oblikovanje. Vefle ga mol e nost, zlasti kar zadeva razlo evanje poklica in predstavitev –kofu (ali vi–jemu redovnemu predstojniku) za posve enje. e se pojavijo resne notranje ovire, je duhovni spremljevalec po vesti dolflan prosilcu ali pripravniku ukazati, naj se sam odpove na rtovanemu diakonskemu posve enju ali pa se popolnoma odpre –kofu oziroma odgovorni osebi za oblikovanje. e pripravnik vztraja pri svojem na rtu, lahko duhovni voditelj prekine spremljanje.
33. fiupnika (lahko je tudi drug duhovnik, prodekan, dekan ali naddekan) izbere voditelj oblikovanja v soglasju s svojimi sodelavci. Pri izbiri se upo–teva razli nost fiivljenjskih okoli– in pripravnikov. Njegova naloga je:
- da pripravniku, ki mu je zaupan, omogo i fiivljenje v skupnosti;
  - da pripravnika uvaja in spremlja na tistih podro jih pastoralnega dela, ki so po njegovem mnenju zanj najprimernej–a, ter poskrbi, da pripravnik pi–e dnevnik pastoralne prakse;
  - da bodo emu diakonu omogo a sre anje in spoznavanje z diakoni, duhovniki in drugimi pastoralnimi delavci v –kofiji;
  - da skupaj s pripravnikom ob asno oceni opravljeno delo in voditelju oblikovanja poro a o pripravnikovem prakti nem oblikovanju;³²
  - da poskrbi za ustrezno katehezo v flupniji, ki bo vernike seznanjala z diakonsko slufbo in jim pomagala razumeti to slufbo v vsej njeni globini.

Profesorji

34. Pri oblikovanju bodo ih diakonov imajo pomembno vlogo teolo–ki profesorji. Z zakladom vere, ki ga hrani Cerkev, poglobljajo vero pripravnikov in jih usposabljaajo za u itelje Boffjega ljudstva. Ni dovolj, e so profesorji samo znanstveno in pedago–ko usposobljeni, ampak morajo tudi s svojim fiivljenjem pri ati za resnico, ki jo u ijo. Pri oblikovanju kandidatov za stalni diakonat je pomembno, da so profesorji pripravljene sodelovati z ostalimi oblikovalci bodo ih diakonov in so z njimi povezani. Tako bodo prispevali k enotnemu oblikovanju pripravnikov.³³

---

³¹ Prim. SSD 23.

³² Prim. SSD 24.

³³ Prim. SSD 25.

Pedago-ka skupnost pripravnikov za stalni diakonat

35. Prosilci in pripravniki za stalni diakonat sestavljajo posebno pedago-ko skupnost, ki mo no vpliva na dinamiko njihovega oblikovanja. Odgovorni za oblikovanje bodo ih diakonov morajo poskrbeti, da bo ta skupnost prefeta z globoko duhovnostjo, utom pripadnosti, duhom pripravljenosti za sluŕenje in z misijonarsko gore nostjo. Skrbeti morajo, da bo v njej vladal to no dolo en ritem sre anj in molitve. Tako lahko postane ta skupnost za prosilce in pripravnike dragocena pomo pri prepoznavanju poklicanosti, pri njihovem love-kem zorenju, uvajanju v duhovno flivljenje, konkretnih izku-njah pripadnosti Cerкви, -tudiju teologije, kakor tudi pri pridobivanju pastoralnih izku-enj.³⁴

Izvorne skupnosti

36. Izvorne skupnosti, iz katerih izhajajo prosilci in pripravniki za stalni diakonat (druŕfina, flupnijska skupnost, gibanja, zdruŕjenja), pomembno vplivajo na oblikovanje bodo ih stalnih diakonov.

37. Prosilcem in pripravnikom so njihove primarne druŕfine, za poro ene pa njihove lastne druŕfine, zlasti fle ne v veliko pomo . Povabljeni so, da bi spremljali pot oblikovanja z molitvijo, spo-tovanjem, dobrim zgledom ter z duhovno in gmotno pomo jo, zlasti v teŕfkih trenutkih. Tudi v primerih, ko so star-i in sorodniki ravnodu-ni ali celo nasprotujejo odlo itvi za poklic, so odkrito in vedro soo enje z njihovim stali-em in spodbude, ki izhajajo iz tega, lahko v veliko pomo , ker tedaj zori poklic bolj zavestno.³⁵ Kadar so prosilci in pripravniki poro eni, si prizadevamo, da jih bodo njihove fle ne podpirale na poti oblikovanja za dosego cilja, ki je diakonat.

38. flupnijska skupnost vsakega svojega lana spremlja na poti do diakonata z molitvijo. flupnik skupaj z flupnijskim pastoralnim svetom poskrbi za ustrezno katehezo, ki bo vernike seznanjala s to slufbo, pripravniku pa bo v pomo pri raz i- evanju njegove poklicanosti.

39. Cerkvvena zdruŕjenja, iz katerih morebiti izhajajo prosilci in pripravniki za diakonat, so zanje lahko vir pomo i in podpore, lu i in topline. Zdruŕjenja morajo spo-tovati poklicanost svojega lana v slufbo stalnega diakona ter podpirati njegovo duhovno zorenje in pripravljenosti na sluŕenje. Med cerkvenimi skupinami je treba poudariti vlogo *spremljevalne skupine*.

40. Voditelj naj presodi, kdaj se sre anjem na poti priprave na posve enje ob asno lahko pridruŕfijo dolo eni lani skupnosti, ki so povezani s pripravnikom (flupljani, lani gibanj, molitvenih skupin). Namen takih sre anj je, da bi ga lani skupnosti spremljali z molitvijo, ga prijateljsko podpirali, prispevali k razlo evanju poklicanosti in mu pomagali pri izbiri poslanstva, ki mu bo zaupano. Ta zadnji vidik bo bolj razpoznaven, e je spremljevalna skupina (po moŕnosti) nastala fle na za etku oblikovanja. Taka sre anja pomagajo pri ozave-anju Boffjega ljudstva, da odprto sprejme pripravnika za stalni diakonat.

---

³⁴ Prim. SSD 26.

³⁵ Prim. DBP 68.

Prosilec

41. Prosilec in pripravnik na stalni diakonat sta sama nujna in nezamenljiva prva pobudnika svojega oblikovanja. Vsako oblikovanje je konno samovzgoja, samooblikovanje.³⁶ To ne pomeni izolacije, zapiranja pred vzgojitelji, drugimi pripravniki ali izločanja iz skupnosti, ampak odgovornost in dinamiko v velikodušnem odgovoru na Božji klic. Samooblikovanje je zakoreninjeno v trdni volji, rasti v življenju po Duhu in v sozvožju s prejetim poklicem. Hrani se s ponižno pripravljenostjo priznati svoje meje in svoje darove.³⁷

---

³⁶ Prim. DBP 69.

³⁷ Prim. SSD 28.

TRETJI DEL: LIK PRIPRAVNIKOV ZA STALNI DIAKONAT

Poklicanost

42. Vsak kr–anski (tudi diakonski) poklic temelji na nezaslufleni izvolitvi s strani O eta, »ki nas je v Kristusu blagoslovil z vsakr–nim duhovnim blagoslovom: pred stvarjenjem sveta nas je izvolil v njem, da bi bili pred njegovim obli jem sveti in brezmadeflni. V ljubezni nas je vnaprej dolo il, naj bomo po Jezusu Kristusu njegovi posinovljeni otroci. Tak–en je bil blagohotni sklep njegove volje«. ³⁸
43. Zgodovina vsakega diakonskega poklica kot tudi sicer vsakega kr–anskega poklica, je zgodovina neizrekljivega dialoga med Bogom in lovekom, med Boffjo ljubeznijo, ki kli e, in lovekovo svobodo, ki v ljubezni odgovarja Bogu. ³⁹
44. Poleg Boffjega klica in lovekovega odgovora nanj sodi med bistvene elemente poklicanosti –e javna poklicanost v sveto slufbo po Cerkvu. Poklic namre ne izhaja samo od Cerkvu in njenega sredni–tva, ne samo, da se spozna in uresni uje v Cerkvu, ampak se upodablja ó v temeljnem slufenju Bogu ó tudi in nujno kot slufenje *njej*, torej Cerkvu. Poklic je v sleherni obliki dar, namenjen za izgradnjo Cerkvu, za rast Boffjega Kraljestva v svetu. ⁴⁰

Zato je preverjanje poklicanosti po Cerkvu odlo ilnega pomena. Odlo itev se sprejme na podlagi objektivnih meril, ki sodijo med zaklade starega cerkvenega izro ila in upo–tevajo dana–nje pastoralne potrebe. Pri presojanju poklicanosti za stalni diakonat je potrebno upo–tevatu –e nekatere pogoje, ki so splo–ne narave in ustrezajo posebnemu flivljenjskemu stanu poklicanega.

Lastnosti stalnega diakona

45. Prvo podobo diakona je opisal apostol Pavel: »Prav tako morajo biti diakoni dostojni, nikakor ne hinavski, pa tudi ne vdani obilnemu vinu in hlepenju po dobi ku. Skrivnost vere morajo varovati v isti vesti. Tudi ti morajo najprej opraviti preizku–njo in ko se jim ne bo moglo ni o itati, naj opravljajo slufbo /í / Diakoni naj bodo moflje ene flene, taki, ki dobro vodijo otroke in svoj dom. Tisti, ki diakonsko slufbo dobro opravljajo, si namre pridobijo lepo mesto in popolno zaupanje v veri v Kristusu Jezusu«. ⁴¹ Sv. Polikarp pa svetuje: »Tako morajo biti diakoni pred Boffjo pravi nostjo brez napak, kot slufabniki Boga in Kristusa, ne pa slufabniki ljudi; zavzeti; resni no morajo hoditi po poti Gospoda, ki je postal slufabnik vseh«. ⁴²
46. Cerkvu tradicija je dopolnila in natan neje opredelila zahteve, ki podpirajo pristno poklicanost v diakonsko slufbo. To so predvsem tiste, ki nasploh veljajo za posve enje:

---

³⁸ Ef 1,365.

³⁹ Prim. DBP 36.

⁴⁰ Prim. DBP 35.

⁴¹ 1 Tim 3,8610.12613.

⁴² Sv. Polikarp, *Epist. ad Philippenses*, 5, 162: F. X. v: F. X. FUNK (ur.), *Patres Apostolici*, I, n. d., p. 3006302, v: SSD 30.

»Stopnje svetega reda naj prejmejo samo tisti, ki imajo í neokrnjeno vero, pravi namen, potrebno znanje, so na dobrem glasu, nravno neopore ni, presku-eni v krepostih in imajo druge telesne in du- evne lastnosti, ki so primerne za prejem svetega reda«. ⁴³ Pripravo za stalni diakonat torej lahko za nejo le poro- eni in neporo- eni moŕje z ustreznimi love- kimi, poklicnimi in duhovnimi lastnostmi, ki jih lahko potrdijo drugi kristjani, ki jih poznajo. Upo- tevajo se -e naslednja merila:

47. *love-ka zrelost*: pripravniki so lahko moŕje, ki niso prestari za dejavno opravljanje diakonske slufbe skozi dalj- e obdobje, so primerno du- evno in telesno zdravi, psiholo- ko zreli in uravnove- eni, odprti za dialog, sposobni za komunikacijo in sodelovanje, imajo razvit ut odgovornosti, so razumni in profni, sposobni razlo- evanja, odlo- anja in prevzemanja nalog.
48. *Poklicno ŕivljenje*: pripravniki so lahko moŕje, ki so cenjeni v svojem poklicu, odprti in sprejemljivi za nove vrednote, drŕe, vidike in izkustva, imajo ut odgovornosti v odnosu do drugih ter sposobnost razvijanja pozitivnih medosebnih odnosov.
49. *Kr- ansko ŕivljenje*: pripravniki so lahko dobri in po- teni moŕje, ki resno gojijo duhovne vrednote, felijo hoditi po poti nenehnega spreobra- anja, i- ejo in izpolnjujejo Bofŕjo voljo, ŕivijo osebno molitveno in zakramentalno ŕivljenje ter so sposobni pokor- ine in bratskega ob- estva. Pomembno je, kako ŕivijo solidarnost z zapu- enimi, obrobnimi, mladimi, druŕlinami in kako sooblikujejo druŕbeno ŕivljenje.
50. *Cerkveno ŕivljenje*: pripravniki so lahko moŕje, ki imajo izrazit cerkveni ut, ljubezen do Cerkve in njenega poslanstva, razpoloŕljivost in pripravljenost za sluŕenje in delo, duh ubo- tva, apostolsko vnemo, predanost slufbi. Povezani so s kristjani, duhovniki in laiki, sposobni so oblikovati ob- estvo z druga- e misle- imi in so polni ekumenskega duha.
51. Tisti, ki so sprejeti v skupino predpriprave, morajo imeti nastavke za te drŕe in dolo- eno izku- njo konkretnega sluŕenja. Samo tako je mogo- e upati, da bodo z leti razvili potrebne lastnosti.

ŕivljenjski stan pripravnikov

52. *Neporo- eni pripravniki*: »Za tiste, ki so v mladosti poklicani v diakonat, velja postava celibata«, ⁴⁴ ki jo prostovoljno sprejmejo tisti, ki so prejeli karizmo celibata. Stalni diakon, ki ŕivi v celibatu, daje diakonski slufbi nekatere enkratne zna- ilne poteze:
  - zakramentalno enakost s Kristusom vidi v tesni povezavi z nedeljenostjo srca ó izvolil si je edino in najvi- jo Ljubezen;
  - njegova odlo- itev izraŕa pripadnost in je izklju- ujo- a, trajna in popolna;
  - popolnoma se da na voljo Cerkvi;
  - oznanjevanje Bofŕjega kraljestva spremlja pogumno pri- evanje tistega, ki se je zaradi tega kraljestva odpovedal najdragocenej- im dobrinam. ⁴⁵

⁴³ ZCP kan. 1029; prim. kan. 1051, 1.

⁴⁴ SRD1, II, 4; prim. C 29.

⁴⁵ Prim. SSD 36.

53. *Poro eni pripravniki:* » e gre za poro ene mo-ke, je treba skrbeti, da samo taki postanejo diakoni, ki so kot ve let poro eni znali dobro voditi svojo družino in katerih fena in otroci res kr- ansko flivijo in so na dobrem glasu«. ⁴⁶ Ne glede na stabilno družinsko flivljenje lahko postanejo poro eni pripravniki diakoni le, » e je jasno, da s tem sogla-ajo njihove fene, pa tudi, da so utrjeni v kr- anskem flivljenju in imajo take lastnosti, ki jih pri tej slufbi ne bodo ovirale niti jim ne bodo v sramoto«. ⁴⁷
54. *Vdovci:* »Po prejemu svetega reda diakoni, tudi starej-i, v skladu z veljavnim redom v Cerkvi ne morejo ve skleniti zakona«. ⁴⁸ To velja tudi za ovdovele diakone. ⁴⁹ Poklicani so, da v svojem flivljenjskem stanu dokaflejo, da so love-ko in duhovno utrjeni. Pogoj za sprejem ovdovelih pripravnikov za diakonat je, da so njihovi otroci love-ko in kr- ansko preskrbljeni oziroma so to sposobni narediti sami.
55. *lani skupnosti posve enega flivljenja in družfb apostolskega flivljenja:* stalni diakoni iz skupnosti posve enega flivljenja ali družfb apostolskega flivljenja ⁵⁰ so poklicani, da svojo slufbo obogatijo s posebno karizmo, ki so jo prejeli. eprav so v pastoralnih zadevah podrejeni ordinarijevi pristojnosti, ⁵¹ njihovo delo odrafla posebnosti njihovega redovnega stanu ali Bogu posve enega flivljenja. Zato si bodo prizadevali svojo poklicanost za redovnika ali Bogu posve enega mofla uskladiti s poklicanostjo v slufbo stalnega diakona, s imer bodo prispevali poseben delefl k poslanstvu Cerkve. ⁵²

Kanonska dolo ila

56. Veljavno in dopustno je v stalnega diakona lahko posve en samo mo-ki (samski, poro en ali vdovec):
- ki je kr- en ⁵³ in je prejel zakrament svete birme; ⁵⁴
  - ki je dopolnil 25 let starosti (za neporo ene) ali 35 let starosti (za poro ene), v posebnih primerih lahko krajevni -kof da spregled za leto dni. ⁵⁵ Za dalj-i spregled je potrebno soglasje *Apostolskega sedefla*. Za poro ene je potrebna -e pisna privolitev fene, ⁵⁶ S^TK pa dolo a tudi najmanj pet let flivljenja v zakonu;
  - ki je opravil pravno predpisano preizku-njo;
  - ki ga ne ovira kakr-en koli zadrflfek, bodisi preprost bodisi trajen, ki se imenuje iregularnost; ⁵⁷

⁴⁶ SRD1, III, 13.

⁴⁷ SRD1, III, 11; prim. ZCP kan. 1031, §2 in kan. 1050, 3.

⁴⁸ SRD1, III, 16.

⁴⁹ Okrofnica 26397 *Kongregacije za bogosluffje in disciplino zakramentov*, objavljena 6. junija 1997, predvideva, da je mogo e dobiti spregled od zadrflka po kan. 1087 ZCP, e je izpolnjen eden od naslednjih pogojev: velika in dokazana koristnost diakonove slufbe za -kofijo, ki ji pripada; e so otroci v tak-ni starosti, da -e potrebujejo mater; e so diakonovi ali flenini star-i stari oziroma priletni in potrebujejo nego.

⁵⁰ Prim. SRD1, VII, 32635.

⁵¹ Prim. Pavel VI., *Apostolsko pismo Ecclesiae Sanctae*, 6. avgust 1966, I, 25, 1.

⁵² Prim. SSD 39.

⁵³ Prim. ZCP kan. 1024.

⁵⁴ Prim. ZCP kan. 1033.

⁵⁵ Prim. *Communicationes* 29 (1997), 2, str. 2336235.

⁵⁶ Prim. ZCP kan. 1031, §162.

⁵⁷ Prim. ZCP, kann. 104061042. Kan. 1041 navaja naslednje trajne zadrflke: 1. kakr-na koli oblika brezumnosti ali druge du-evne bolezni, zaradi katere po posvetovanju z izvedenci velja za nesposobnega za pravilno opravljanje slufbe; 2. kdor je zagre-il kaznivo dejanje odpada, krivoverstva ali razkola; 3. kdor je posku-al skleniti zakon, tudi samo civilni; 4. kdor je zagre-il namerni umor ali u inkovito odpravil plod; 5. kdor je sebe

- ki je izpolnil zahteve po dolo bi kan. 103361039 ZCP;
- ki ima potrebne listine in je opravil skrutinij po kan. 1051 ZCP;⁵⁸
- ki ima po razumni presoji pristojnega –kofa (ali vi–jega redovnega predstojnika) neokrnjeno vero, pravi namen, potrebno znanje, dober glas, je nravno neopore en, preizku–en v krepostih ter ima primerne telesne in du–evne lastnosti za prejem svetega reda.⁵⁹

57. Posebej je treba paziti:

- da bogoslovce, ki so bili ustavljeni ali so se ustavili na svoji poti v duhovni–tvo, usmerimo v stalni diakonat –ele potem, ko smo se prepri ali o njihovem resnem zorenju za diakonski poklic;
- da diakona, ki se je pripravljaj za duhovni–tvo in ni zaprosil za duhovni–ko posve enje, sprejmemo v skupino stalnih diakonov –ele po temeljitem pastoralnem razlo evanju;
- da bo poklic, ki ga opravlja pripravnik na stalni diakonat, zdruffljiv z diakonskim stanom glede na dolo ila Cerkve in po presoji krajevnega –kofa;⁶⁰
- na znamenja, ki nasprotujejo diakonski sluffbi;
- na kakovost pripravnikovega zakonskega in druffinskega flivljenja ter kakovost flene.

---

ali drugega hudo in naklepno pohabil ali si posku–al vzeti flivljenje; 6. kdor je opravil sveto dejanje, pridrfano tistim, ki so v redu episkopata ali prezbiterata. Preproste zadrflke navaja kan. 1042: 1. opravljanje klerikom prepovedane sluffbe, 2. stan novokr– enca, dokler po ordinarijevi sodbi ni zadosti preizku–en.

⁵⁸ Prim. ZCP kan. 1025, §1.

⁵⁹ Prim. ZCP kann. 1029; 104061042; 1051, 1.

⁶⁰ Prim. ZCP kann. 285, §162; SRD2, III, str. 25.

ETRTI DEL: POT PRIPRAVE NA STALNI DIAKONAT

Predstavitev prosilca

58. Odločitev za začetek priprave na stalni diakonat lahko sprejme prosilec sam ali pa jo izrecno predlaga skupnosti, kateri pripada. V tem primeru mora skupnost odločitev sprejeti in jo sporočiti.

flupnik (ali redovni predstojnik) je tisti, ki v imenu skupnosti predstavi prosilca za stalni diakonat krajevni kofu (ali vi-jemu redovnemu predstojniku). V prošnji navede razloge za pripravnost in priloge življenjepis (*curriculum vitae*), v katerem so navedene tudi pastoralne dejavnosti prosilca.

Po posvetu z voditeljem oblikovanja in ostalimi oblikovalci (pedagogi) se krajevni kof (ali vi-ji redovni predstojnik) odloči, ali bo prosilcu dovolil, da začne razloevanje ali ne.⁶¹

59. Pred začetkom obdobja razloevanja kofijski voditelj za stalne diakone zbere različna in zanesljiva mnenja, zlasti duhovnikov in stalnih diakonov, ki prosilca poznajo, da bi tako lahko oblikoval mnenje o prošnjevi sposobnosti. To naj stori z veliko mero uvidevnosti in ob spoštovanju ljubeckove zasebnosti. Enako je treba ravnati, ko prosilec vloži prošnjo za sprejem med pripravnike za stalni diakonat in pred sprejemom v skupino za predpripravo.

60. Prosilec mora predložiti naslednje dokumente, ki se jih vloži v njegovo osebno mapo:

- pisno prošnjo krajevni kofu (ali vi-jemu redovnemu predstojniku) za sprejem med pripravnike za stalni diakonat;
- potrdilo o prejemu krsta, birme in začetne pripravnike potrdilo o poroki;
- zdravniško spričevalo o fizičnem in duševnem zdravstvenem stanju;
- pisno privolitve flene, če je prosilec poročen;⁶²
- priporočilo flupnika ali drugega duhovnika, ki pripravnika pozna kot dejavnega kristjana;
- po možnosti pismo sodelavcev na delovnem mestu;
- življenjepis s podatki o dosedanjih pastoralnih dejavnostih;
- 2 fotografiji.

Predpriprava prosilcev

61. Če so rezultati poizvedovanja o prosilcu, ki jih je zbral voditelj oblikovanja, pozitivni, in se kof odloči, da ga sprejme, se mu predlaga vstop v skupino za predpripravo. Predpriprava je obdobje uvajanja prosilca v poglobljeno poznavanje teologije, duhovnosti in diakonske službe ter skrbnega preverjanja in razloevanja njegove poklicnosti.⁶³

Predpriprava prosilcev traja glede na potrebe eno ali dve leti. Srečanja potekajo takole:

- enkrat mesečno celodnevno srečanje s prosilci óas premljevanja, poglobljanja, medsebojne izmenjave misli in molitve;
- 8 vikendov (petek, sobota, nedelja) v letu poteka intenzivno duhovno razloevanje

⁶¹ Prim. SSD 40.

⁶² Prim. ZCP kan. 1031, §2.

⁶³ Prim. SSD 41.

- poklicanosti in liturgije no oblikovanje;
- 8-krat letno poteka enodnevno (pastoralno) srečanje z vsemi družinami prosilcev: del programa je skupen, del pa poteka ločeno za prosilce ter za žene in za otroke;
- obdobje razlaganja evanĝelija se konča s tridnevnimi duhovnimi vajami, ki jih prosilci opravijo pred obredom sprejema med pripravnike na diaconat.

62. Voditelj oblikovanja:

- je odgovoren za celotno predpripravo;
- se pripravi, če ima pripravnik potrjenega duhovnega voditelja in se z njim redno (mesečno) srečuje;
- vzpostavi stik z flupnikom (ali z drugim duhovnikom) vsakega prosilca in skupaj z njim sestavi načrt za pastoralno prakso;
- vzpostavi stike z družinami poročanih prosilcev, da se tako pripravi, če so res pripravljeni sprejeti poklicanost svojega družinskega člana in ga spremljati na poti do stalnega diaconata;
- po možnosti poskrbi, da prosilci tvorijo posebno skupnost, ki ima svoj ritem srečanj in molitev;
- predvidi skupen čas za obe skupnosti: skupnost prosilcev in skupnost pripravnikov.⁶⁴

63. Postopek razlaganja evanĝelija v skupnosti prosilcev: žena za etku je jasno rečeno, da sodelovanje v skupnosti prosilcev samo na sebi nikakor ne zavezuje k dokončni odločitvi za poklic s posvečenjem niti udeležencev niti tistih, ki so za to odgovorni na –kofijski ravni. Voditelj razlaganja evanĝelija je pozoren, da tako prosilci v dobi predpriprave, kakor tudi njihove žene opravljajo razlaganje svobodno in zavestno, ne da bi se pustili pogojevati z osebnimi interesi ali kakršnimi koli pritiski.⁶⁵

64. Prvi cilj, ki mu v skupnosti prosilcev sledijo tako prosilci kakor tudi odgovorni, je razlaganje poklica. Izbrana pedagoška sredstva so usmerjena v ta cilj. V teoretičnem delu imajo prednost naslednje teme: krstni poklic in različnost poklicev, narava in vloga službe v Cerkvi, globlji teološki in zgodovinski pogled na stalni diaconat, potrebne kvalitete prosilcev, diaconat in družina.

65. Skupnost prosilcev je kraj preverjanja poglobitve duhovnega življenja. Zato srečanja vsebujejo meditacijo evangelija, skupno molitev, sveto mašo in izmenjavo. Izmenjave prispevajo k učenju skupnega razlaganja evanĝelija. Duhovni spremljevalec pomaga v procesu razlaganja evanĝelija na osebni ravni. Pri molitvenih srečanjih gre za pouk ali uvajanje, za refleksijo in soočanje, ki spodbujajo razlaganje poklica. Pri izbiri metod je treba upoštevati, da gre za oblikovanje odraslih oseb, ki imajo svoje vloge, duhovne in apostolske izkušnje.

66. Obdobje razlaganja evanĝelija običajno spremeni notranje ravnovesje prosilcev. Bolj se zavedo sprememb, h katerim so poklicani. Ko bodo posvečeni, se bodo morali odgovorno umestiti med druge posvečene služabnike, pastoralne delavce, v pokorščini –kofu in v edinosti z njim. Žene pred posvečenjem spoznavajo, kakšne posledice bo imela njihova odločitev za družinsko in poklicno okolje. K zorenju njihove diakonske osebnosti bo mogoče pripomoglo ne samo strokovno poučevanje, ampak tudi izmenjava preteklih

⁶⁴ Prim. SSD 42.

⁶⁵ Prim. SSD 44; prim. ZCP kan. 1026.

izku-enj, vpra-anj in sprotnih reakcij. Pri tem izstopajo bogastvo razli nosti socialnih okolij in poti krajevne cerkve. Tudi ob asna sre anja z drugimi diakoni so zelo koristna. Pedagogika, ki jo uporabljamo, mora pospe-evati to medsebojno oblikovanje.

67. V tej fazi je v predpripravo vklju ena tudi flena. Tudi njej se predlaga duhovno spremstvo, da bi lafje razvila svoj osebni poklic in sprejela posledice stalnega diakonata svojega mofla. V obdobju predpriprave in razlo evanja je treba s spo-tovanjem in obzirnostjo spremljati, da bo flena duhovno svobodna in bo z vso odgovornostjo sprejela moflevo diakonsko posve enje.
68. Po kon anem obdobju razlo evanja in predpriprave prosilcev se za ne obdobje priprave pripravnikov na stalni diakonat. Krajevni -kof (ali vi-ji redovni predstojnik) bo med pripravnike sprejel samo tiste prosilce, za katere je moralno gotov, da so primerni na podlagi osebnega poznavanja ali informacij, ki so mu jih posredovali oblikovalci ó vzgojitelji.⁶⁶
69. Postopek in zahteve, da nekdo postane pripravnik:
- prosilec napi-e pro-njo, v kateri prosi krajevnega -kofa (ali vi-jega redovnega predstojnika), da ga pripusti med pripravnike za stalni diakonat;
  - voditelj oblikovanja obi- e pripravnikovo druffino;
  - voditelj oblikovanja po posvetu z drugimi vzgojitelji predloffi lastnemu -kofu (ali vi-jemu redovnemu predstojniku) strokovno mnenje, ki obsega opis osebnosti pripravnika, in ó e je za to napro-en ó tudi sodbo glede njegove primernosti;⁶⁷
  - prosilec se pogovori s krajevnim -kofom (ali vi-jim redovnim predstojnikom);
  - krajevni -kof (ali vi-ji redovni predstojnik) presodi glede primernosti prosilca;
  - prosilec prejme pisni odgovor krajevnega -kofa.⁶⁸

Liturgi no obhajanje sprejema med pripravnike za stalni diakonat

70. Sprejem med pripravnike za stalni diakonat se izvaja s posebnim liturgi nim obredom, »s katerim pripravniki za diakonat javno izpove svojo voljo, da se bo posvetil Bogu in Cerkvi, ko bo opravljal sveti red. Ko Cerkev njegovo daritev sprejme, ga s tem izbere in pokli e, naj se pripravi za sprejem svetega reda in na ta na in je zakonito sprejet med pripravnike za diakonat«. ⁶⁹ Za sprejem je pristojen njegov krajevni -kof (ali vi-ji redovni predstojnik). ⁷⁰ Ker je obred javen in pomemben za Cerkev, se ga temu primerno ovrednoti in opravi na prazni en dan.

Sprejem med pripravnike za diakonat -e ni zagotovilo, da bo pripravniki diakonsko posve enje tudi prejel. Predstavlja prvo uradno priznanje, da se pri pripravniku kafejo pozitivna znamenja poklicanosti v diakonsko sluffbo, ki pa morajo biti v letih oblikovanja potrjena.

---

⁶⁶ Prim. SSD 44.

⁶⁷ Prim. ZCP kan. 1051, 1.

⁶⁸ Prim. ZCP kan. 1034, §1.

⁶⁹ SSD 45; prim. ZCP kan. 1034, §1.

⁷⁰ Prim. ZCP kann. 1016 in 1019.

Temeljno oblikovanje pripravnikov na stalni diakonat

71. Zaradi poklicnih in družinskih obveznosti intenzivno obdobje oblikovanja ni mogoče. Zato Svetnik določa, da se oblikovanje pripravnikov na stalni diakonat razporedi takole:⁷¹

- najmanj tri leta pred posvečenjem je obdobje temeljnega oblikovanja, ki se začne po obdobju razločevanja. V tem obdobju se pogloblja teološka izobrazba pripravnikov na stalni diakonat. V treh letih študija teoretično predavanje in seminarjev ni manjše od tiso ur. Vsaj temeljni predmeti se končajo z izpitom, na koncu triletnega študija pa je predviden zaključni izpit;⁷²
- dve leti po posvečenju je obdobje dopolnilnega oblikovanja, ki ne spada v permanentno oblikovanje ter omogoča praktično izvajanje in poglobitev diakonske službe.

Temu sledi obdobje permanentnega oblikovanja, ki naj bi trajalo vse življenje.

72. Značilnosti obdobja temeljnega oblikovanja:

- izvaja se celostna, poenotena in strukturirana teološka, duhovna, teološka in pastoralna pot skozi perspektivo diakonskega službenja;
- ne gre zgolj za pridobivanje znanja ali tehnik animacije, ampak se goji tudi razsežnost bratskega življenja in izmenjavo duhovnih izkušenj. Zato predstavlja skupina prosilcev in njihovih oblikovalcev posebno cerkveno skupnost, ki ima pri oblikovanju bistveno vlogo;
- upotevajo se ne pridobljene izkušnje in oblikovanje;
- pripravniki kljub predhodnemu oblikovanju potrebujejo čas in sebi prilagojena sredstva, da bi poenotili svoje življenje in življenje v skladu s poklicem v diakonsko službenje;
- na primeren način in se v oblikovanje vključujejo tudi žene in otroci poročenih pripravnikov. Žene potrebujejo čas za duhovno pot, ki je zanje značilna. Zanje je predvideno in zaščiteno duhovno spremljanje, ki naj bi jim pomagalo rasti v krščanskem življenju in integrirati delež prejetega oblikovanja;
- na primeren način in se vključujejo tudi pripravnikove izvirne in spremljevalne skupine.

73. Obdobje priprave je obdobje uvajanja v odgovor na Božji klic in refleksije, ki naj bi pripravniku pomagali, da svoje življenje koreniteje usmeri v hojo za Kristusom. To obdobje je namenjeno sprejemanju in odkrivanju novega načina življenja, ki ga pripravniki za stalni diakonat ne poznajo.

74. Srečanja v obdobju temeljnega in permanentnega oblikovanja potekajo na naslednji način:

a) Skozi vseh pet let:

- 1-krat mesečno celodnevno srečanje skupine pripravnikov z voditeljem oblikovanja;
- 1-krat mesečno srečanje pripravnika z duhovnim spremljevalcem (potrditveni);
- 8 vikendov (petek, sobota, nedelja) v letu je za pripravnike (in njihove žene) organiziran čas intenzivnega poglobljanja. En dan v vikendu je

---

⁷¹ Prim. SSD 51.

⁷² Prim. SSD 82.

- namenjen liturgi nemu in en dan pastoralnemu oblikovanju;
  - 2-krat letno poteka enodnevno sre anje z druflinami (pripravnik, flena in otroci);
  - vsako leto 3 ali 5-dnevne duhovne vaje;
  - pastoralna praksa ó voditelj oblikovanja v dogovoru z flupnikom dolo i, kak-no bo pastoralno sluffenje pripravnika.
- b) Prvo leto je ve ji poudarek na teoreti nem osvajanju snovi, v za etku drugega leta se za ne tudi s prakti nim uvajanjem pripravnika v posamezne sluffbe, vezane na diakonski poklic. Obdobje prakti nega dela je vsako leto. V za etku tretjega leta krajevni -kof dolo i, s im se bo stalni diakon pastoralno ukvarjal in v katero kr- ansko skupnost bo vklju en. Zato se ve ja pozornost fle to leto namenjena usposabljanju za konkretno poslanstvo, ki ga bo opravljal. To se nadaljuje in dopolnjuje v asu permanentnega oblikovanja po posve enju.

75. e gre pripravnik za stalni diakonat v drugo -kofijo, se bo -kofija, ki ga je sprejela, v njegovi izvorni -kofiji pozanimala glede opravljenega oblikovanja, njegovi primernosti in lahko tudi o nadaljnjem na inu poti oblikovanja. Pripravnika na stalni diakonat, ki so ga v neki -kofiji odslovili, druga -kofija ne bo sprejela med pripravnike, razen iz zelo tehtnih razlogov in po poglobljenem razlo evanju.

Podelitev sluffbe bralca in ma-nega pomo nika

76. »Preden kdo prejme red stalnega ali za asnega diakonata, mora biti sprejet v sluffbo bralca in ma-nega pomo nika in ju primerno dolgo opravljati,«⁷³ da se tako bolje pripravi za poznej-o sluffbo besede in oltarja.⁷⁴ Cerkev ima namre »za zelo primerno, da pripravniki za svete redove tako s -tudijem kakor s postopnim izvr- evanjem sluffbe besede in oltarja v praksi spoznavajo in globoko razmislijo ta dvojni vidik duhovni-kega delovanja. Tako bo pristnost njihove sluffbe najbolj uspe-na. Pripravniki se bodo tako bliflali svetim redovom v polni zavesti svojega poklica, 'gore i v duhu, pripravljene sluffiti Gospodu, vztrajni v molitvi in soudelefleni pri potrebah svetih' (Rim 12,11ó13)«.⁷⁵

77. Pro-nja za prejem sluffb: na povabilo voditelja oblikovanja in po svoji svobodni odlo itvi pripravniki za sluffbo bralca in ma-nega pomo nika napi-ejo pro-njo krajevnemu -kofu in jo lastnoro no podpi-ejo. Krajevni -kof potem odlo i, ali jih bo sprejel ali ne.⁷⁶ e so sprejeti, jim krajevni -kof ali njegov zastopnik podeli ti sluffbi po obredu, kakor je predviden v *Pontificale Romanum*.⁷⁷ Na prejem sluffbe bralca in ma-nega pomo nika se pripravijo s tridnevnimi duhovnimi vajami.

78. Obhajanje prejema sluffb: med podelitvijo sluffbe bralca in sluffbe ma-nega pomo nika naj bi pretekel primerno dolg as, da bi lahko pripravnik prejeto sluffbo tudi opravljal.⁷⁸ »Med sprejetjem v sluffbo ma-nega pomo nika in podelitvijo diakonata je potrebna vmesna doba vsaj -est mesecev«.⁷⁹ Vmesno obdobje pripravniku omogo a, da napreduje v izvr- evanju

⁷³ ZCP kan. 1035, §1.

⁷⁴ Prim. SRD2, II, str. 24.

⁷⁵ SSD 57.

⁷⁶ Prim. NS, VIII.

⁷⁷ Prim. RP, str. 9ó14.

⁷⁸ Prim. NS, X.

⁷⁹ ZCP Kan. 1035, §2.

prejete sluffbe in omogo a njeno sprejetje s strani skupnosti. Sprejem v sluffbo bralca je sredi prvega leta priprave, sprejem v sluffbo ma–nega pomo nika pa sredi drugega leta.

Diakonsko posve enje

79. Posve enje se navadno izvr–i ob koncu triletne temeljne priprave na diakonsko sluffbo.

80. Izjava in pro–nja za posve enje. Ob koncu pripravljalne dobe naj pripravnik, e je prepri an, da ima potrebne pogoje za posve enje in se s tem strinja tudi voditelj oblikovanja, po notranjem razlo evanju »lastnemu –kofu izro i lastnoro no napisano in podpisano izjavo, da bo prostovoljno in svobodno prejel sveti red in ostal trajno v cerkveni sluffbi, hkrati pa prosi, da bi smel prejeti sveti red«. ⁸⁰

81. Pripravnik mora pro–nji prilofiti naslednja potrdila:

- potrdilo o prejeti sluffbi bralca in ma–nega pomo nika; ⁸¹
- potrdilo o pravilno opravljenem oblikovanju in –tudiju po dolo bi kan. 1032 ZCP; ⁸²
- potrdilo o uspe–no opravljeni pastoralni praksi;
- poro eni pripravniki pisno privolitev svoje flene. ⁸³

82. Razmislek o primernosti pripravnika in njegovega klica:

- v pomo –kofijski komisiji za razlo evanje in –kofu pri presoji o primernosti pripravnika in njegovega klica voditelj oblikovanja sestavi pripravnikovo osebno mapo, ki je po posve enju arhivirana na primernem mestu in dostopna le za to poobla– enim osebam;
- –kofijska komisija za razlo evanje se zbere na posvetu. Glede na zbrane dokumente v osebni mapi, osebna opaflanja lanov komisije in morebitne druge informacije od drugod se komisija posvetuje o primernosti, da pripravnikov poklic predstavi –kofu. Vsak lan odda svoje osebno mnenje; ⁸⁴
- natan no se pretehta pripravnikove razloge in »lastnosti, ki so potrebne za prejem svetega reda, to je glede pravega nauka, pristne pobofnosti, dobrih nravi, pripravnosti za opravljanje sluffbe in po opravljenem pregledu tudi o njegovem fizi nem in du–evnem zdravstvenem stanju«; ⁸⁵
- poro ilu o posvetovanju in mnenjih, ki so bila izdana in zapisana, eprav so si nasprotna, bo dodano mnenje voditelja oblikovanja, ki o vsem poro a krajevnomu –kofu;
- krajevni –kof »lahko za pravilno izvedbo skrutinija uporabi tudi druga sredstva, ki se mu glede na asovne in krajevne okoli– ine zdijo koristna, kot so spri evala, oklici in druge poizvedbe«. ⁸⁶ Ko se krajevni –kof v skrbnem skrutiniju prepri a o primernosti pripravnika in ko se prepri a, da se le-ta zaveda novih obveznosti, ki jih bo sprejel, pripravnika pripusti k diakonatu; ⁸⁷

⁸⁰ ZCP kan. 1036; prim. SRD2, V, str. 25.

⁸¹ Prim. ZCP kan. 1035.

⁸² Prim. ZCP kan. 1050.

⁸³ Prim. ZCP kan. 1031, §2.

⁸⁴ Prim. ZCP kan. 240, §2.

⁸⁵ ZCP kan. 1051, 1.

⁸⁶ ZCP kan. 1051, 2.

⁸⁷ Prim. ZCP kann. 2736289, 1028, 1087.

- vsi pripravniki morajo pred krajevnim –kofom ali njegovim poobla– encem fle pred posve enjem osebno izpovedati vero in zvestobo po besedilu, ki ga je potrdil *Apostolski sedeft*.⁸⁸

83. Obveznost celibata za neporo ene pripravnike. Neporo en prejemnik stalnega diakonata mora med posve enjem s predpisanim obredom javno sprejeti celibat.⁸⁹ Ta obvezuje tudi pripravnika, ki je lan skupnosti posve enega flivljenja ali druflbe apostolskega flivljenja in je v svojem redu ali druflbi izpovedal ve ne zaobljube ali drugo obliko dokon ne obveznosti v svojem redu ali druflbi. Poro eni pripravniki ali vdovci zagotovijo, da se ne bodo znova poro ili.⁹⁰
84. Pripravniki na stalni diakonat opravijo petdnevne duhovne vaje »na kraju in na na in, ki ga dolo i ordinarij«.⁹¹
85. Posve enje vsakega pripravnika na stalni diakonat posveti lastni –kof ali pa drug –kof, ki je od njega prejel zakonito odpustnico.⁹² e pripravnik pripada kleri–ki pape–kopravni redovni ustanovi ali kleri–ki pape–kopravni druflbi apostolskega flivljenja, je za izdajo odpustnice pristojen vi–ji redovni predstojnik.⁹³
86. Posve enje se opravi po obredu *Pontificale Romanum*⁹⁴ med slovesno ma–o v nedeljo ali na zapovedan praznik v stolnici,⁹⁵ iz pastoralnih razlogov pa lahko tudi v drugi cerkvi ali kapeli.⁹⁶ Med obredom posve enja je posebna pozornost namenjena navzo nosti flena in otrok poro enih pripravnikov.

---

⁸⁸ Prim. ZCP kan. 833, 6.

⁸⁹ Prim. ZCP kan. 1037; SRD2, VI, str. 25.

⁹⁰ Prim. ZCP kan. 1087.

⁹¹ ZCP kan. 1039.

⁹² Prim. ZCP kan. 1015, §1.

⁹³ Prim. ZCP kan. 1019, §1.

⁹⁴ Prim. RP, str. 38677.

⁹⁵ Prim. ZCP kan. 1010-1011.

⁹⁶ Prim. ZCP kan. 1011, §1.

PETI DEL: RAZSEFINOSTI OBLIKOVANJA PRIPRAVNIKOV ZA STALNI DIAKONAT

love-ko oblikovanje

87. Cilj je oblikovati osebnost posve enih sluflabnikov tako:

- da bodo »most, ne pa ovira za druge pri sre anju s Kristusom, lovekovim Oudre-enikom«;⁹⁷
- da si bodo pridobili vrsto love-kih sposobnosti, ki jih bodo vodile k zrelosti in jim omogo ile, da si bodo pridobili zaupanje skupnosti, se z veseljem posvetili pastoralnemu delu in jim bodo olaj-ale sre evanje in dialog;
- da bodo vzgojeni »za ljubezen do resnice, za po-tenost, za spo-tovanje do vsake osebe, za ut pravi nosti, za zvestobo dani besedi, za resni no so utje, za skladnost in zlasti uravnoteflenost v presoji in vedenju«.⁹⁸

88. Za kandidate za stalni diakonat, ki so poklicani biti »moffje za skupnost in sluffenje«, je -e posebej pomembno, da so sposobni navezovati stike z drugimi. Zato morajo biti zanesljivi, gostoljubni, iskreni v besedah in srcu, razsodni in mol e i, velikodu-ni in pripravljeni za sluffenje, sposobni za zagotavljanje in vzbujanje iskrenih in bratskih odnosov pri drugih ljudeh, pripravljeni na razumevanje, odpu- anje in tolaflbo.⁹⁹ Pripravnik, ki je preve zaprt vase, se hitro razburi ali ni sposoben iskrenih in prijaznih odnosov z drugimi, bo moral pred odlo itvijo za sveto sluffbo dofliveti globoko spreobrnjenje.¹⁰⁰

89. Za stik z drugimi je potrebna ustvena zrelost. Pri poro enih in neporo enih pripravnikih naj bo v sredi- u njihovega flivljenja ljubezen do drugih in boj proti lastni sebi nosti. lovek »ostane sam sebi nerazumljiv, e v njem ni ljubezni, e ne najde ljubezni, e ne izkusi ljubezni in si je ne prisvoji, skratka, e ljubezni ni delefen«.¹⁰¹

90. Za neporo ene pripravnike uresni evati ljubezen pomeni, da z milostjo Svetega Duha in s svobodnim odgovorom svoje volje vso svojo ljubezen in vnemo podarjajo Kristusu in Cerkvi. Gre za ljubezen, »ki pritegne vsega loveka v njegovih fizi nih, psihi nih in duhovnih razsefnostih in prvinah«¹⁰² in zato zahteva popolno obvladovanje spolnosti, ki mora biti res in povsem osebna. To zahteva nedeljenost srca. Izvolili so si edino in najvi-jo Ljubezen, Kristusa. To pomeni popolno podaritev in obvladovanje sebe, odpoved in budnost, molitev in zvestobo, ki postanejo flivljenjsko pravilo. Dragocena pomo pri tem so lahko prava prijateljstva, ki so dar Boffje previdnosti pripravniku, da bo mogel fliveti svojo poklicanost.¹⁰³

91. Za poro ene pripravnike uresni evanje ljubezni pomeni, da se izro ijo svoji fleni v obojestranski pripadnosti, v celostni, zvesti in nerazvezljivi zvezi, ki temelji na

---

⁹⁷ DBP 43.

⁹⁸ DBP 43.

⁹⁹ Prim. DBP 43.

¹⁰⁰ Prim. SSD 67.

¹⁰¹ O 10.

¹⁰² DBP 44.

¹⁰³ Prim. SSD 68.

zakramentu svetega zakona, po vzoru Kristusove ljubezni do Cerkve. To pomeni tudi, da sprejmejo otroke, jih ljubijo in vzgajajo ter pripadnost družini izžarevajo v Cerkvi in družbi. Za polno življenje poklicnosti v družinsko življenje se morajo krepiti z molitvijo, bogoslužjem in vsakdanjo odpovedjo sebi.¹⁰⁴ Pomembno je, da si v dialogu z feno zagotovijo pravo ravnovesje med družinskimi obveznostmi, potrebno sprostitev in služenjem.

92. love-ka zrelost pomeni notranjo svobodo duha in srca v popolni pokor- in diakonskega poklica. Notranja svoboda:
- zahteva, da ima lovek sam sebe zares v oblasti, je po-ten ter odlo en premagati oblike sebi nosti in individualizma, ki ga ogroflajo;¹⁰⁵
  - pomeni dobro oblikovana vest, ki loveka spodbuja, da v globini svojega srca poslu-a Boffji glas in mu sledi brez odklonov.¹⁰⁶
93. Raznolike vidike love-ke zrelosti ó love-ke vrline, sposobnost za stike, ustveno zrelost, notranjo svobodo in oblikovanost moralne vesti ó upo-tevamo pri na rtovanju programa oblikovanja za vsakega pripravnika posebej. Voditelj oblikovanja in drugi oblikovalci so na vse to pozorni. Tudi duhovni voditelj ne sme teh vidikov prezreti, ampak se mora v duhovnem pogovoru prepri ati o pripravnikovi love-ki zrelosti. Medsebojna sre anja pripravnikov so odli na priloflnost za preverjanje in zorenje poklica. e bi voditelj oblikovanja presodil, da je potrebno psiholo-ko svetovanje, ga je treba opraviti.¹⁰⁷

Duhovno oblikovanje

94. » love-ko oblikovanje se odpre in dopolnjuje v duhovnem oblikovanju, ki je srce in sredi- e vsakega kr- anskega oblikovanja. Cilj duhovnega oblikovanja je, da se razcvete v krstu prejeta novo življenje«. ¹⁰⁸
95. Pri duhovnem oblikovanju pripravnika:
- se upo-tevajo njegove dosedanje izku-nje iz duhovnega življenja;
  - se te izku-nje preverjajo in utrjujejo;
  - se gradi na izkustveni osnovi in se mu pomaga, da si polagoma pridobi za diakona zna ilne drfle: preprosto srce, nesebi no darovanje samega sebe, poniflna in predana ljubezen do bratov in sester, zlasti do najrevnej-ih, najbolj trpe ih in potrebnih pomo i;
  - se pomaga, da izbere življenjski slog, za katerega sta zna ilna solidarnost in ubo-tvo po zgledu Kristusa Sluflabnika in Marije, Gospodove dekle.
96. Duhovnost pripravnika za stalni diakonat se hrani z Boffjo besedo. Kot diakon je poklican, da je njen verodostojni oznanjevalec, da veruje, kar oznanja, da u i, kar veruje, in flivi, kar u i.¹⁰⁹ Zato se ga u i vedno globlje spoznavati Boffjo besedo in v njej nenehno iskati hrano za svoje duhovno življenje, in sicer z resnim -tudijem, h kateremu ga priganja

---

¹⁰⁴ Prim. OD 59.

¹⁰⁵ Prim. DBP 67.

¹⁰⁶ Prim. SSD 69.

¹⁰⁷ Prim. SSD 70.

¹⁰⁸ SSD 71.

¹⁰⁹ Prim. RP, str. 47.

ljubezen, ter z dnevno molitvijo *lectio divina*.¹¹⁰

97. Prvi prostor oblikovanja in duhovne rasti je redna udeležba pri zakramentih Cerkve. Najpomembnejša je evharistija, ki na poseben način in zaznamuje diakonsko službo. Služenje ubogim je logično nadaljevanje službe pri oltarju. Zato je pripravnik povabljen, naj se vsak dan ali vsaj nekajkrat pogosteje udeležuje evharistije, kolikor mu to dopušča družinsko življenje in poklicne dolžnosti. Pomagati mu je treba, da bo vedno globlje prodiral v skrivnost evharistije.¹¹¹ Vanjo bo prinašal veselje in trpljenje ljudi, iz nje pa zajemal moč za služenje. Službeno se bo pogosto srečeval z ljudmi, ki potrebujejo spravo s seboj in z drugimi. Zato bo toliko bolj pozoren, da bo tudi sam življal zakrament sprave.

98. Molitveno bogoslužje Cerkve:

- pripravnik se teoretično in praktično uvaja v molitveno bogoslužje, saj je diakon poklican, da moli v imenu Cerkve in zanjo;
- spodbuja se ga, da premišljuje o izvoru krščanske molitve, zlasti molitve psalmov in o smislu molitvenega bogoslužja;
- pri srečanjih si bodo tudi diakoni vzamejo čas za skupno molitev brevirja;
- v skladu z obmojnimi zakoni, ki jih je izdala S^{TM}K, je vsak dolžan dnevno moliti hvalnice, vernice in sklepno molitveno uro po potrjenih bogoslužnih knjigah;¹¹²
- spodbuja se skupna molitev molitvenega bogoslužja v družini, saj molitveno bogoslužje hrani duhovno življenje zakonskih parov in podpira diakona v izpolnjevanju njegove službe.

99. življenje v Cerkvi. Pomembno sredstvo duhovnega napredovanja bodo tudi diakona je njegovo sodelovanje v domači Cerkvi in flupniji. Redna udeležba pri nedeljski sveti maši, sodelovanje v molitvenih skupinah in duhovnih gibanjih, skupna romanja in druga cerkvena zbiranja spodbujajo gorečnost in polagoma razodevajo duhovnost bodočega diakona. Pripadnost konkretnim oblikam življenja v domači Cerkvi je za bodočega diakona zelo pomembna, saj mu omogoča zvestobo, duhovno rast in daje elan za poslanstvo, zlasti če bo njegova služba evangelizacija nevernih in tistih, ki so na robu Cerkve.

100. Pobožnost do Marije in svetnikov. Bodo tudi diakoni naj svoje življenje in službo izražajo v varstvo Device Marije, ponižne Gospodove dekle, ki je bila popolnoma razpoložljiva za Boga in za ljudi. Med svetniki, ki so lahko zgled diakonskega življenja so: sv. Janez Krstnik, ki odpira srca za Gospodov prihod in mu da prostor, sv. Stefan, ki polni Svetega Duha oznanja svojo vero v vstalega Kristusa in odpušča svojim mučiteljem,¹¹³ sv. Lovrenc, ki se posveča službi najmanjših, in sv. Frančišek Asiški, ki se ves čas daje svojemu Učitelju in Gospodu, v ponižnosti, uboštvu in veselju.

101. Pokornost: diakon uteleša karizmo služenja kot soudeležbo pri sveti službi. To ima pomembne posledice za njegovo duhovno življenje, ki mora biti prepleto z znamenji pokornosti in bratske skupnosti. Pravilno oblikovanje za pokornost nikakor ne bo dovolilo darov, prejetih pri posvečenju, ampak bo porok apostolske vneme za cerkveno pristnost.¹¹⁴ Zato je treba pripravniku privzgojiti tudi za pripadnost posvečenim

---

¹¹⁰ Prim. SSD 74.

¹¹¹ Prim. SSD 73.

¹¹² Prim. SSD 75. Obmojni zakoni ob novem ZCP kan. 276, §2, 3, v: SS^{TM}I, 1999, str. 4.

¹¹³ Prim. Apd 7, 55656.60.

¹¹⁴ Prim. SSD 76.

služabnikom, za bratsko sodelovanje z njimi in za duhovno izmenjavo. Bodo i diakon mora rasti v resni in ljubezni do Cerkve v lastni kofiji in v edinosti z vesoljno Cerkvijo.

Vsi ti različni elementi niso ločeni, ampak se med seboj dopolnjujejo in hranijo.

102. Pripomočki za takšno oblikovanje so naslednji:

- vsakodnevna osebna molitev in meditacija;
- duhovno branje ó spisi klasične duhovnosti in življenjepisi svetnikov;
- redni osebni –tudij ó zajemanje v tradicionalnih virih krščanske duhovnosti;
- mesečne neuvne enote, ki organsko in postopno sledijo programu oblikovanja;
- mesečne na spokorna bogoslufja in skupne refleksije, ki pripravniku pomagajo narediti harmonično sintezo med življenjskim slogom, poklicnim delom in diakonsko službo;¹¹⁵
- redno mesečno duhovno vodstvo kot pomoč pripravniku za prepoznavanje znamenj poklicnosti in za pridobitev drfne nenehnega spreobračanja, ki ga bo vodilo na poti k pridobivanju lastnosti, značilnih za diakonsko duhovnost;
- letne duhovne vaje.

103. Vključevanje žena in otrok. Žena v obdobju oblikovanja mora biti jasno, da diakonsko poslanstvo ni zaupano zakonskemu paru, ampak moškemu diakonu. Diakonsko poslanstvo je kakor vsako drugo poslanstvo v Cerkvi osebno. Po diakonskem posvečenju se ustvari nova vez s Cerkvijo. Pravni izraz za to je inkardinacija. Pomembno je, da tudi žena sprejema novost, ki iz tega izhaja za njen zakon. Po prejemu svetega reda diakon ne more več skleniti zakona.¹¹⁶ To velja tudi za tiste diakone, ki so ovdoveli.¹¹⁷

104. Zato zahteva pot zakonskega para k diakonskemu posvečenju temeljit razmislek o prihodnosti njune zveze. Moževske diakonske službe žena ne sme sprejemati in živeti kot breme, ampak kot prenovno življenje. Žene poročenih pripravnikov morajo nujno napredovati v zavesti o poklicnosti svojih mož. V spoštovanju njihove duhovne osebnosti je treba posebej paziti na razvoj njihovega lastnega poklica. Za svobodno in zrelo sprejemanje poklica njihovih mož morajo žene integrirati bistvo svoje vloge: biti diakonova žena.

105. Za zorenje zakoncev v duhovni svobodi se pripravljajo srečanja tako za pripravnike, kakor za njihove žene. V obdobju razločevanja in oblikovanja je treba poskrbeti za osebna srečanja z možmi in ženami, poleg običajnih srečanj za pare. Takšna individualna srečanja so nujna, da lahko pridejo svobodno na dan vsa vprašanja, ki se postavljajo posameznim zakoncem.

106. V pripravo se vključijo tudi otroci glede na njihovo starost in zrelost. Skrb za otroke je pomembna enako kakor skrb za žene. Za otroke je bistven pogovor v družini, vendar je treba misliti –e na druge spodbude.

---

¹¹⁵ Prim. SSD 77.

¹¹⁶ Prim. SRD III, 16.

¹¹⁷ Glej opombo 41.

Teolo-ko oblikovanje

107. Teolo-ko oblikovanje nudi pripravniku za stalni diakonat bistveno hrano za njegovo duhovno življenje in je dragocena pomoč pri njegovi službi. Teolo-ki –tudij je nujno potreben zlasti zaradi nove evangelizacije, h kateri je poklicana vsa Cerkev. Verska brezbrifnost, izvotlitev vrednot, izguba etične skladnosti in kulturni pluralizem zahtevajo, da so stalni diakoni temeljito teolo-ko izobraženi.¹¹⁸ Pri teolo-kem izobraževanju je potrebno upoštevati sposobnost bodočega diakona za primerno inkulturacijo evangelija v današnjem času, za komuniciranje, vodenje srečanj, nastopanje v javnosti in za svetovanje.
108. V skladu z obmojnimi zakoni, ki jih je izdala S^{TM}K, morajo imeti pripravniki na stalni diakonat primerno duhovno, liturgično, katehetsko in biblično izobrazbo, ki si jo pridobijo na *Teolo-ki fakulteti Univerze v Ljubljani* ter na teolo-kih, katehetskih in pastoralnih tečajih.¹¹⁹ Slovenski –kofje so v skladu s kan. 236 ZCP sprejeli sklep, da morajo pripravniki na stalni diakonat opraviti temeljito teolo-ko izobrazbo.¹²⁰
109. Temeljita teolo-ka izobrazba upošteva naslednje vsebine:
- uvod v *Sveto pismo* in razlago *Svetega pisma*, teologijo Stare in Nove zaveze, odnos med *Svetim pismom* in izročilom ter uporabo *Svetega pisma* v pridigah, katehezi in pastoralnih dejavnostih;
  - –tudij cerkvenih obredov in osnovno znanje cerkvene zgodovine;
  - –tudij osnovnega bogoslovja z razlago virov, tem in teolo-kih metod, obravnavo vprašanj o razodetju in razlago o odnosu med vero in razumom, ki bo bodoče stalne diakone usposobila, da bodo znali predstaviti vero, ki ne nasprotuje razumu;
  - –tudij dogmatične teologije z njenimi različnimi traktati: z naukom o Sveti Trojici, naukom o stvarjenju, kristologijo, ekleziologijo in ekumenizem, mariologijo, kršćansko antropologijo, naukom o zakramentih, zlasti teologijo zakramenta svetega reda in eshatologijo;
  - –tudij kršćanskega moralnega nauka, zlasti –e družbeni nauk cerkve, družinska vprašanja in sodobna etična vprašanja;
  - –tudij duhovne teologije;
  - –tudij liturgike, zlasti kar zadeva diakonsko službo: poskrbeti je treba za praktično uvajanje in ponovno izvrševanje diakonske službe v evharistični liturgiji, v obhajanju krsta, pri porokah, pri pogrebih in pri bogoslužjih brez duhovnikov;
  - –tudij cerkvenega prava.¹²¹
110. Na in uresni evanija:
- temeljno teolo-ko oblikovanje poteka na način, ki je prilagojen potrebam bodočih diakonov;
  - teolo-ko oblikovanje pripravnikov za stalni diakonat je vključeno v vse obstoječe versko-znanstvene ali druge ustanove, namenjene teolo-kemu oblikovanju;
  - organizirano je na ravni –kofije ó obstaja pa tudi med–kofijsko sodelovanje ó v tem, da so pripravniki iz različnih –kofij in jih poučujejo isti profesorji;

¹¹⁸ Prim. SSD 79.

¹¹⁹ Prim. Obmojni zakoni ob novem ZCP kan. 236, 2, v: n. d., 4.

¹²⁰ Prim. Stopnja izobrazbe stalnih diakonov, v: SS^{TM}1, 2004, str. 168.

¹²¹ Prim. SSD 81.

- en del oblikovanja zagotavlja bogoslovje ó organizirajo se posebna sre anja za poglobitev nekaterih vidikov, ki bolj neposredno zahtevajo oblikovanje stalnih diakonov, npr. razumevanje slufbe stalnega diakona, poglobljen –tudij posve ene slufbe, molitveno bogoslufje in glede diakonskega slufenja;
- teolo–ko oblikovanje ne sme biti nikoli prenačljeno ali povr–no, saj diakoni potrebujejo temeljito izobrazbo.¹²²

111. Program teolo–kega oblikovanja je predstavljen v prilogi.

Liturgi no in pastoralno oblikovanje

112. »V –ir–em pomenu se pastoralno oblikovanje prekriva z duhovnim: gre za oblikovanje, ki vodi v vedno popolnej–o poistovetenje s Kristusovim slufenjem«. ¹²³ Ta drfla mora dolo ati vsebino razli nih razsefnosti oblikovanja tako, da jih povefle v enovit pogled na poklicanost v diakonsko slufbo, ki je v 'biti zakrament' Jezusa Kristusa, Boffjega slufabnika. Za pastoralno oblikovanje je po posameznih –kofijah odgovoren voditelj –kofijske pastoralne slufbe. Pastoralno uvajanje vklju uje tako na ela, merila in metode, kakor tudi skrb za kakovost evangeljskega slufenja.

113. Liturgi no oblikovanje namenja posebno pozornost diakonskim nalogam:

- v liturgi ni praksi: pri sveti ma–i, pri podeljevanju zakramenta krsta in vodenju zakramenta poroke, pri vodenju pogrebov;
- pri oznanjevanju Boffje besede na razli nih podro jih diakonove slufbe: pri kerigmi, katehezi, pri pripravi na zakramente in pri pridigi;
- pri zavzemanju Cerkve za druflbeno pravi nost in ljubezen, pri Karitas in drugih dobrodelnih ustanovah;
- pri flivljenju v skupnosti: zlasti pri vodenju zakonskih skupin, malih skupnosti, liturgi nih in drugih skupin ter gibanj.

Nekatere vede kot so: psihologija, katehetska pedagogika, homiletika, cerkveno petje, ra unalni–tvo in drugo so lahko prav tako koristne za pripravnike.¹²⁴

114. Hkrati (in po mofnosti v povezavi) s poukom pastoralne teologije je za vsakega pripravnika predvidena pastoralna praksa:

- ki mu omogo i, da v praksi preskusi, kar se je pri pouku nau il;
- ki se izvaja postopoma in diferencirano;
- ki jo je potrebno nenehno preverjati.

Treba je skrbeti, da bodo pripravniki vklju eni v pastoralne dejavnosti –kofije in si bodo redno izmenjavali izku–nje s stalnimi diakoni, ki fle opravljajo svojo slufbo.

115. Bodo i diakon mora v obdobju pastoralnega oblikovanja razviti mo an misijonarski ut. Podobno kot duhovniki tudi diakoni pri posve enju prejmejo duhovni dar, ki jih pripravi na misijonsko poslanstvo.¹²⁵ Samo temeljito pastoralno oblikovanje jim lahko

¹²² Prim. SRD2, VII/b, str. 25.

¹²³ SSD 85.

¹²⁴ Prim. SSD 86.

¹²⁵ Prim. D 10.

pomaga, da se bodo flivo zavedali svoje misijonarske identitete, ki jih pripravlja na oznanjevanje resnice nekristjanom. Zato se ne sme nikoli izklju evati moflnost, da na svojo fljeljo odidejo celo v misijone.¹²⁶

116. Pri izbiri pastoralnih nalog, ki jih bo opravljal bodo i stalni diakon, je treba upo-tevati:

- stopnjo oblikovanja;
- osebne in druffinske okoli-ine;
- dosedanje odgovornosti;
- sluffbo, ki jo opravlja.

Voditelj oblikovanja mora bodo emu stalnemu diakonu omogo iti, da si v sodelovanju z duhovniki in drugimi stalnimi diakoni pridobi im ve pastoralnih izku-enj.

---

¹²⁶ Prim. SSD 88.

TESTI DEL: PERMANENTNO OBLIKOVANJE STALNIH DIAKONOV

117. Permanentno oblikovanje¹²⁷ stalnih diakonov je love-ka zahteva, ki se navezuje na nadnaravno poklicanost slufbenega slufenja Cerkv in na za etno izobrazbo do to ke, ko lahko oba vidika obravnavamo kot eno samo, med seboj organsko povezano flivljenjsko pot kristjana in diakona.¹²⁸ Permanentno oblikovanje, ki ga Cerkev nudi, stalni diakon pa sprejema, je torej treba razumeti kot pravico oziroma dolfnost, utemeljeno na sprejeti poklicni dolfnosti.¹²⁹ To je temeljna izbira, ki se potrjuje in na novo izrafla v flivljenju stalnega diakona.

»Kdor prejme diakonat, se je dolfan nenehno izobrafvati v cerkvenem nauku, s imer bo vedno bolj izpopolnjeval in posodabljal oblikovanje, ki se je od njega zahtevalo pred posve enjem,«¹³⁰ in je fle doseglo dolo eno stopnjo. Permanentno oblikovanje, ki daje teolo-ki smisel vsemu procesu oblikovanja stalnih diakonov in pogloblja njihovo identiteto, upo-teva specifi nosti (celibater, poro eni, lan ustanove posve enega flivljenja), starost in posebne flivljenjske situacije posameznikov. Tako kot za etno se tudi permanentno oblikovanje razteza na vsa podro ja diakonovega flivljenja.

I. Razlogi za permanentno oblikovanje

118. Razlogi za permanentno oblikovanje diakonov so:

- Narava diakonskega poslanstva in flivljenja Cerkv: »Permanentno oblikovanje ima svoj temelj in izvorno motivacijo v dinamizmu svetega reda,«¹³¹ navdihuje se v posvetilni molitvi in temelji na dejstvu, da stalni diakon nujno potrebuje ljubezen Jezusa Kristusa, da ga posnema in je zvest njegovi slufbi.
- Diakonsko bratstvo in skupnost, v kateri stalni diakon flivi (za poro ene ó druffina, za posve ene pa skupnost posve enega flivljenja), ne nastaja sama od sebe, ampak jo je potrebno zavestno graditi. Rast ob estva je sorazmerna z rastjo posameznikov, zato je permanentno oblikovanje nujno.
- Izziv evangelizacije, razvoj sveta in stanje v Cerkv, ki sta zaznamovana z ekonomskimi in druffbenimi spremembami, novodobna verstva, sekularizacija, me-anje kulturnih sestavin, komaj -e verni ljudje, ki prosijo za zakramente, razpadle druffine, mladi verniki brez usmeritve, katehumeni in ostareli duhovniki prav tako zahtevajo nenehno oblikovanje stalnih diakonov;
- Cerkvni dokumenti poudarjajo potrebnost permanentne formacije. Vse flivljenje je potrebno »pofliviljati milosti«, ki so jih stalni diakoni prejeli po polaganju -kofovih rok. Zvestoba diakonskemu posve enju in poslanstvu zahteva neprestano preverjanje in spreobra anje.
- Permanentno oblikovanje je kon no dejanje ljubezni do Boffjega ljudstva, h kateremu je stalni diakon poslan, da mu sluffi. Prebujanje in oblikovanje razli nih lai nih sodelavcev zahteva nenehno pedago-ko usposabljanje za vodenje, organiziranje in spremljanje posameznikov in skupin.

¹²⁷ Prim. PSD 63682.

¹²⁸ Prim. DBP 42.

¹²⁹ Prim. PSD 63.

¹³⁰ Janez Pavel II., *Kateheze pri splo-ni avdienci 20. oktobra 1993*, -t. 4, v: *Insegnamenti*, XVI, 2 (1993), 1056.

¹³¹ DBP 70.

II. Cilji permanentnega oblikovanja stalnih diakonov

119. Cilji permanentnega oblikovanja stalnih diakonov so naslednji:

- kontinuiteta, dopolnjevanje, ohranjanje in poglobljanje fe za etega oblikovanja in »pofivljanje« prejetega Bofljega daru diakonskega posve enja in poslanstva;
- svetost stalnega diakona ó fivljenje vse bolj izoblikovano po Kristusu, ki vse ljubi in vsem sluffi;
- fivljenje iz vere, v kateri so zaobjete vse razsefnosti diakonovega fivljenja in njegove sluffbe;
- sistemati na rast v vseh razsefnostih oblikovanja ó love-ki, duhovni, intelektualni in pastoralni razsefnosti, ki je naravnana na osebo;¹³²
- stalna rast uta ob estva in bratstva s –kofom, duhovniki, drugimi stalnimi ali prehodnimi diakoni ter poglobljanje zavesti, da sodeluje pri odre–enjskem poslanstvu Cerkve.

III. Razsefnosti permanentnega oblikovanja

120. *love-ko oblikovanje.* Stalni diakoni prejmejo posve enje, ko so dosegli primerno love-ko, druffinsko, poklicno in socialno izku–njo. Za poglobitev love-ke dimenzije permanentnega oblikovanja se nadaljuje za eto pot, pri emer se upo–teva razli nost situacij in stanov (stalni diakoni: celibaterji ali poro eni). Spodaj omenjene lastnosti so sicer fe prisotne, za rast in napredek pa zahtevajo uje nost in stalno preverjanje.

Cilji permanentnega love-kega oblikovanja:

- vse ve ja notranja svoboda;
- stalna rast in prizadevanje za ljubezen do so loveka in temu ustrezne drffe: spo–tovanje, odprtost, sprejemanje ó tudi druga e misle ih, poslu–anje, razumevanje potreb drugih, profnost, smisel za sodelovanje in dialog, zdrav fivljenjski optimizem, pravilna presoja sodobne kulture, zanesljivost, duh sluffenja, ut za materialno in moralno uboge, bolne in obrobne;
- vse ve je poznavanje, sprejemanje in obvladovanje sebe, notranja integracija (poenotenje), iskanje psihi nega in ustvenega ravnovesja ter zrelost v vsakdanjih osebnih odlo itvah.

Sredstva permanentnega love-kega oblikovanja:

- reden in dovolj pogost osebni pogovor z duhovnim spremljevalcem o duhovnem in osebnem fivljenju;
- dnevno spra–evanje vesti (eksamen); redna refleksija fivljenja in delovanja;
- branje primernih lankov in knjig kot pomo za celostno rast;
- ustrezna predavanja za stalne diakone tako samske kot poro ene in vsaj 2-krat letno ustrezen program tudi za fene in otroke poro enih diakonov;
- redna sre anja v skupini; timsko delo ó priprava, izvedba in refleksija skupnih projektov;
- dnevi zbranosti, po potrebi tudi strokovna pomo in drugo.

121. *Duhovno oblikovanje.* Duhovno oblikovanje je sr icka in sredi– e permanentnega oblikovanja stalnih diakonov. To oblikovanje pospe–uje »nenehno iskanje resni nega osebnega sre anja z Jezusom Kristusom, zaupen dialog z O etom in globoko izku–njo

---

¹³² Prim. DBP 71; PSD 68.

Duha«. ¹³³ V diakonu razvija drfle, povezane s trojnim strefni-tvom: besedi, bogosluffju in ljubezni do blifnjega. Tako v njem dozoreva duhovnost, primerna njegovemu stanu, flivljenju v druffini in v svetu ali v redovni skupnosti. ¹³⁴ Za duhovno oblikovanje stalnih diakonov skrbi njihov duhovni voditelj (spiritual).

Cilj permanentnega duhovnega oblikovanja:

- dnevno osredinjanje (osebnega in druffinskega) flivljenja in delovanja v Kristusu;
- osebno sre evanje s Kristusom Sluffabnikom, ki pospe-uje rast v ljubezni in prijateljstvu z njim;
- hoja za Kristusom po poti flive vere, trdnega upanja in dejavne ljubezni;
- prepoznavanje Boga v lastnem flivljenju in v skupnosti (v lastni druffini in flupnijski skupnosti);
- odprtost za lastno stalno spreobra anje;
- prepoznavanje Boffjega Duha ter odprtost za njegovo vodstvo;
- preletost z evangelijem in prepri lživost v pri evanju zanj;
- aktivno delefenje pri Kristusovi velikono ni skrivnosti.

Sredstva permanentnega duhovnega oblikovanja:

- osebni na rt duhovnega flivljenja, ki ga stalni diakon 4-krat letno preverja z duhovnim voditeljem (spiritualom);
- osebno dnevno poslu-anje in premi-ljevanje Boffje besede;
- pogosto branje svetih spisov in poznavanje starej-ih in modernih duhovnih avtorjev;
- vsakodnevno molitveno bogosluffje kot ena najlep-ih liturgi nih molitev;
- liturgi no obhajanje zakramentov;
- pogosto obhajanje evharistije (glede na druffinske in poklicne mofnosti), ki je sredi-e diakonovega flivljenja. S tem stalni diakon nadaljuje in sodeluje pri skrivnostih Kristusa, ki je Odre-enik ljudi;
- pogosta osebna evharisti na adoracija;
- mese no obhajanje zakramenta sprave kot stalna prilofnost za spreobra anje;
- skrb za blifnjega diakona usmerja, da kot flivo znamenje ljubezni Cerkve postaja animator in koordinator iniciativ duhovnega in materialnega sluffenja;
- redna refleksija diakonskega sluffenja diakona varuje pred nevarnostjo aktivizma in uradni-kega duha;
- osebni -tudij, te aji, ki obravnavajo teolo-ke in duhovne teme, redna molitev, sinovska pobofnost do Marije in flivljenje kr- anske askeze;
- mese na osebna duhovna obnova, 4-krat letno dnevi zbranosti s skupino stalnih diakonov, vsako leto 365-dnevne duhovne vaje;
- mese na sre anja z duhovnim spremljevalcem, ki ga vsak stalni diakon svobodno izbere, -kof pa ga potrdi;
- enkrat na leto celodnevno sre anje druffin stalnih diakonov (diakoni, flene, otroci).

122. Stalni diakoni imajo izkustvo flivljenja v Cerkvi, nekateri fle mnogo let. Poznajo njene radosti in se zavedajo naporov, ki jih zahteva bratska ljubezen, h kateri so kot posve eni sluffabniki povabljeni po svojem poklicu, da se po zgledu Kristusa Sluffabnika dajo v sluffbo tega istega ljudstva. Zavestno si prizadevajo za rast uta Cerkve (*sentire cum*

---

¹³³ DBP 72.

¹³⁴ Prim. PSD 70.

Ecclesia) in za vse bolj tesno povezanost z duhovniki, s stalnimi in prehodnimi diakoni ter laiki, ki so angažirani v poslanstvu Cerkev. Prizadevajo si, da bi živeli z njimi resni no ob estvo, prav tako s –kofom in s papefem, ki je vidno znamenje edinosti Cerkev. eprav je s poslanstvom, ki jim je zaupano, njihovo slufenje na flupnji (dekaniji í) sicer omejeno, diakoni gojijo tesno povezanost z izbrano skupnostjo zaradi njihove osebne rasti in zaradi solidarnosti z njo.

123. Milost posve enja stalne diakone spodbuja in jim pomaga, da flivijo v duhu medsebojnega slufenja ter se dajo v slufbo vseh, zlasti Bofljemu ljudstvu in cerkvenim skupnostim. Diakoni bodo ustvarjalci bratskih odnosov. Nasproti neizogibnim napetostim pospe–ujejo razumevanje in mir. Poleg drugih pastoralnih delavcev skrbijo za sre evanje z laiki, ki organizirano delujejo na podro ju apostolata ali slufenja, kakor tudi za sre evanje z redovniki in redovnicami, ki so prav tako vklju eni v slufenje. Sre anja za permanentno oblikovanje in medsebojna izmenjava stalnim diakonom pomagajo, da po potrebi vse to preverjajo in v tem smislu napredujejo.

124. *Teolo–ko oblikovanje*. Teolo–ki vidik oblikovanja se s temeljnim oblikovanjem ne kon a, zato vsak stalni diakon skupaj duhovnim voditeljem (spiritualom) konkretno presodi svoje potrebe, nezadostnosti za etne vzgoje, potrebne dopolnitve glede na zaupano mu slufenje.

Cilji permanentnega teolo–kega oblikovanja:

- usposobiti stalne diakone, da bodo katoli–ki nauk Cerkev, ki ga morajo im bolje poznati, pri skrbi za novo evangelizacijo zmofni posredovati sodobnemu loveku;
- izoblikovati v stalnih diakonih kriti en in zdrav ut za razumevanje problemov sodobnega loveka in sveta ter ga usposobiti, da bo nanje ustrezno odgovarjal.

Sredstva permanentnega teolo–kega oblikovanja:

- aktivno vklju evanje v pastoralno ekipo ali v skupino diakonov, kjer preko podeljevanja teflav, sre nih trenutkov in na rtov tudi vsakdo raste;
- vsakoletni katehetski in teolo–ki simpoziji, pastoralni in drugi te aji, organizirani za duhovnike in laike na –kofijski, dekanijski ali flupnijski ravni;
- vsakoletni simpoziji in te aji, organizirani za stalne diakone na –kofijski oziroma narodni ravni, ki poleg teolo–kega izpopolnjevanja diakone senzibilizirajo za specifi ne problematike sodobnega sveta;
- usposabljanja za pravilno uporabo sodobnih sredstev komunikacije;
- –tudij druflbenega nauka Cerkev, s posebno pozornostjo na nove situacije, ki nastajajo z razvojem druflbe in Cerkev;
- osebni –tudij in medsebojna izmenjava o vsebinah, ki zajemajo naslednja podro ja: *Sveto pismo*, cerkvene o ete, cerkveno pravo, dogmati no in moralno teologijo, liturgiko, ekleziologijo, duhovno teologijo, socialno etiko, bioetiko ter cerkvene dokumente, zlasti tiste, ki zadevajo najbolj ko ljiva vpra–anja. Zadosti asa posve a vsebinam, ki zadevajo njegovo poslanstvo;
- pogovor z duhovnim spremljevalcem (spiritualom): skupaj z njim za svojo teolo–ko oblikovanje vsak stalni diakon i– e primerno literaturo in metodo osebnega dela, si uredi primerno osebno teolo–ko-pastoralno knjiplnico in je odprt za ponudbe, namenjene nadaljnemu izobrafvanju.

125. *Pastoralno in liturgi no oblikovanje*. Ob koncu temeljnega oblikovanja mora biti stalni diakon sposoben izvr-evati naloge, ki so v skladu z njegovim poslanstvom, toda u enje zanj ni nikoli kon ano. Vseffivljenjsko oblikovanje diakonu pomaga, da »vedno bolj spoznava dejanske razmere ljudi, h katerim je poslan, da razlo uje v zgodovinskih okoli-inah, v katere je vklju en, klice Duha, da i-e najustreznej-e na ine in najkoristnej-e oblike za opravljanje svoje sluffbe v dana-njem asu«. ¹³⁵

Cilji permanentnega pastoralnega in liturgi nega oblikovanja:

- usposobiti stalne diakone za pastoralno sluffenje po Kristusovem zgledu;
- usposobiti stalne diakone za ljubezen do Cerkv in liturgi no angaffiranje.

Sredstva permanentnega pastoralnega in liturgi nega oblikovanja:

- poglobljati znanje s podro ja pastoralne teologije in liturgike;
- prakti no izvajanje pastoralnih in liturgi nih projektov v flupniji, dekaniji ali -kofiji;
- aktivna vklju enost v flupnijsko/dekanijsko pastoralno ali liturgi no skupino stalnih diakonov na -kofijski ravni;
- mese na sre anja s skupino stalnih diakonov in pogovor o pastoralnih in liturgi nih vpra-anjih;
- refleksije na mese nih sre anjih.

IV. Namen permanentnega oblikovanja

126. Permanentno oblikovanje je namenjeno vsakemu stalnemu diakonu v vsakem obdobju njegovega flivljenja (od njegove mladosti do starosti).

- Namenjeno je **mladim diakonom** (celibaterjem ali poro enim) na za etku njihove poti, da bi se u ili pravega razlo evanja, laffje zoreli in naredili prehod od prejetega znanja v flivljenje sluffenja.
- Namenjeno je **stalnim diakonom v srednjih letih**, ko se pojavijo najrazli nej-e teflave: pretiran aktivizem, rutina v sluffenju, precenjevanje sebe in lastne izku-nje, notranja utrujenost, malodu-nost zaradi neuspehov, teflave v zakonu, neskladnost med drufflinskim flivljenjem, poslanstvom in sluffbo. Permanentno oblikovanje diakonu v tem obdobju pomaga k poglobljeni refleksiji flivljenja v Kristusovi lu i in k poglobljeni motivaciji za sluffenje Cerkv.
- **Stalne diakone v poznih zrelih letih** permanentno oblikovanje krepil za vse bolj zvest odgovor klicu k svetosti. Poleg tega je stalnim diakonom spodbuda in pomo za prilagajanje, da bi ustrezno odgovorili na potrebe sodobnega asa in v svojem sluffenju ostali prepri ljivi in verodostojni. Obenem je as dinami ne zvestobe, ko se diakone spodbudi, da svoje dragocene flivljenjske izku-nje in modrost velikodu-no delijo z drugimi.
- Posebno koristno je permanentno oblikovanje za stalne diakone **v obdobju, ko se dogajajo mo nej-e spremembe** (starost, teflka drufflinska situacija, bolezen, upokojitev, vdovstvo). Program permanentnega oblikovanja je temu primerno prilagojen. Diakon je v spremenjenih situacijah delefen ve bratske pozornosti, pomo i, podpore in opogumljanja, hkrati pa se mu pomaga, da bo nove situacije zavestno sprejel kot svojo udeleffbo pri Kristusovi velikono ni odre-enjski skrivnosti.

---

¹³⁵ DBP 72.

V. Nosilci permanentnega oblikovanja

127. Poleg Svetega Duha, ki je prvi in glavni, ki vodi poklicane kakor tudi njihove vzgojitelje, so za vzgojo odgovorni: krajevna Cerkev, krajevni (nad)-kof, duhovniki, stalni diakon sam in druffine.

- **Krajevna Cerkev** ó Stalni diakon flivi svoj diakonski poklic v dolo eni cerkveni skupnosti (nad)-kofiji, zato je krajevna Cerkev odgovorna za njegovo permanentno oblikovanje. Za stalnega diakona, ki pripada ustanovi posve enega flivljenja, pa je to njegova ustanova.
- **Krajevni (nad)-kof** je prvi odgovoren za permanentno oblikovanje stalnih diakonov. Njegova odgovornost temelji na dejstvu, da jih je kot -kof sprejel, posvetil in od njega prejmejo tudi zaupano poslanstvo. Za potek permanentnega oblikovanja stalnih diakonov (nad)-kof imenuje voditelja in sodelavce permanentnega oblikovanja, ki v dogovoru s -kofom pripravijo na rt permanentnega oblikovanja stalnih diakonov. (Nad)-kof se enkrat letno osebno sre a s stalnimi diakoni, ob asno pa tudi z njihovimi druffinami.
- **Sam stalni diakon** je glavni nosilec svojega permanentnega oblikovanja. Prizadeva si za celosten napredek in rast na vseh podro jih. Njegova zavzetost za permanentno oblikovanje je izraz zvestobe diakonskemu posve enju. Vsak stalni diakon si s pomo jo -kofijskega na rta formacije in v sodelovanju z ekipo vzgojiteljev pripravi konkreten na rt permanentnega oblikovanja. Njegovo uresni itev preverja z osebnim spremljevalcem, redovnik pa s svojim predstojnikom.
- **Druffine** ó lastne druffine za poro ene stalne diakone in tiste, h katerim je diakon poslan, so lahko v veliko pomo pri permanentnem oblikovanju, zlasti z molitvijo, naklonjenostjo in z materialno podporo. lana ustanove posve enega flivljenja na poti podpirajo lani skupnosti, kateri pripada. Nenadomestljivo vlogo ima tudi skupina stalnih diakonov.

VI. Organizacija permanentnega oblikovanja

128. Posebna vzgojna naloga v (nad)-kofiji je zaupana ekipi za permanentno oblikovanje stalnih diakonov, ki jo sestavljajo: voditelj oblikovanja stalnih diakonov, duhovni voditelj (spiritual) in predstavnik mentorjev za pastoralne naloge. Ekipa lahko k sodelovanju pritegne e druge sodelavce. V skladu s -kofijskim na rtom pripravijo na rt permanentnega oblikovanja.

Voditelj permanentnega oblikovanja je duhovnik in je odgovoren za celotno permanentno oblikovanje stalnih diakonov. Imenuje ga krajevni (nad)-kof za dobo petih let z mofnostjo ponovnega mandata.

Naloge voditelja permanentnega oblikovanja:

- skupaj z ekipo na rtuje, organizira in koordinira permanentno oblikovanje stalnih diakonov;
- skrbi za zadostno usposobljenost lanov ekipe, zlasti pastoralnih mentorjev in duhovnih spremljevalcev;
- organizira letne te aje izobrafevanja za stalne diakone;
- organizira letno sre anje za flene in otroke stalnih diakonov;
- stalnim diakonom predloffi, da si izdelajo osebne na rt permanentnega oblikovanja;
- skrbi, da se stalni diakoni sre ujejo z duhovniki, redovniki in prehodnimi diakoni;

- z ekipo razlo uje, katerim stalnim diakonom je potrebna pomo pri permanentnem oblikovanju na love-kem, duhovnem, teolo-kem, pastoralnem ali liturgi nem podro ju;
- skrbi, da se stalni diakoni pogosto sre ajo s svojim -kofom;
- poro a -kofu o napredkih in te flavah, ki jih sre uje pri permanentnem oblikovanju;
- po potrebi si poi- e -e druge sodelavce, ki so pripravljeni pomagati pri permanentnem oblikovanju.

Duhovnega voditelja (spirituala) imenuje (nad)-kof ordinarij za dobo petih let z mo flnostjo ponovnega mandata.

Naloge duhovnega voditelja (spirituala):

- odgovoren je za redno duhovno in teolo-ko formacijo stalnih diakonov;
- spodbuja evangeljsko bratstvo med -kofijskimi in redovnimi diakoni in med stalnimi in prehodnimi diakoni, kar more biti glavni element zvestobe permanentnega oblikovanja, pravega apostolskega uta in rodovitnosti diakonskega slufenja;
- posebno je pozoren na stalne diakone v obdobju, ko kon ajo svojo redno sluffbo in se upokojijo oziroma ko zaradi starosti, bolezni, smrti flene ali drugih okoli- in spremenijo sluffenje ali celo z njim prenehajo;
- pozoren je na spremembe situacij za flene, -e posebej ob smrti njihovih mo fl.

Moderator mentorjev za pastoralne naloge. Kadar je v (nad)-kofiji ve pastoralnih mentorjev, je eden izmed njih moderator, ki vodi skupno delo mentorjev in zanj odgovarja (nad)-kofu. Mentor je lahko flupnik v flupniji, kjer diakon opravlja pastoralne naloge, dekan ali drug, od -kofa imenovani duhovnik, e diakon opravlja poslanstvo na dekanijski ali -kofijski ravni. Odgovoren je za permanentno pastoralno usposabljanje stalnih diakonov.

Duhovni spremljevalec spremlja stalnega diakona po posve enju, da bi se dal voditi Boffjemu Duhu ter svoje flivljenje oblikoval po podobi Kristusa Sluffabnika vseh. Spodbuja ga, da bi zaflivel stalno ravnovesje med diakonsko sluffbo ter druflinskim in poklicnim flivljenjem. Duhovnega spremljevalca si stalni diakon sam izbere, potrdi pa ga (nad)-kof ordinarij. e je duhovnik je lahko hkrati njegov spovednik ali pa si spovednika izbere -e posebej.

SEDMI DEL: SLUŽBA IN IZVLEČENJE STALNEGA DIAKONA

Inkardinacija

129. Preden kdo prejme red stalnega diakonata, lastnemu škofu lastnoročno napiše in podpiše izjavo, da bo prostovoljno in svobodno sprejel sveti red in ostal trajno v cerkveni službi,¹³⁶ in sicer v določeni krajevni Cerkvi, škofiji, v kateri ima domovalec, ali v škofiji, v kateri želi opravljati službo stalnega diakona. Pripravnik hkrati prosi, da bi smel sprejeti sveti red. S sprejemom diakonata nekdo postane klerik in je inkardiniran v delno Cerkev.¹³⁷ Stalni diakon je podrejen oblasti svojega krajevnega škofa v vsem, kar zadeva pastoralno delo, opravljanje javnega bogočinstva in drugih del apostolata.

Dolžnosti in pravice klerikov

130. Diakon po posvečenju postane član cerkvene hierarhije in je s tem sočasno imetnik pravic in dolžnosti klerikalnega stanja, zapisanih v ZCP v kanonih 273-289, razen tam predvidenih posebnosti za stalne diakone (prim. kan. 288 ZCP).

Pokornost in škofu

131. Obred diakonskega posvečenja predvideva obljubo pokornosti in škofu in pomeni:
- da je diakon po Jezusovem zgledu pokoren v poslušnosti in radikalni razpoložljivosti;
  - da se obveže zlasti Bogu, da bo ravnal v polnem soglasju z voljo nebesnega Očeta;
  - da se da na razpolago Cerkvi v vsem, kar se nanaša na njegovo službo;
  - da v duhu pokornosti sprejema in vestno izvršuje konkretne naloge, ki mu jih je zaupal njegov ordinarij.¹³⁸
132. Krajevni škof v dekretu o podelitvi službe natančno določi njegove cerkvene naloge:
- naloge, ki ustrezajo diakonovim osebnim sposobnostim, njegovi neporočnosti ali družinskim razmeram, izobrazbi, starosti, nagnjenjem in željam;
  - posebne dolžnosti, ki ustrezajo kann. 273-283 ZCP¹³⁹ ter druge pravice in pristojnosti, ki so lastne cerkveni službi;
  - območje, kjer bo stalni diakon opravljal svojo službo na ravni flupnije, dekanije ali škofije;
  - ali gre za delno ali za polno zaposlitev;
  - duhovnika, ki bo odgovoren za področje diakonovih nalog dušnega pastirstva, če le-ta opravlja poslanstvo na flupnijski, dekanijski ali škofijski ravni:
    1. stalni diakon, ki je na flupniji, diakonsko službo opravlja po dogovoru

¹³⁶ Prim. ZCP kann. 1035, §161036.

¹³⁷ Prim. ZCP kan. 266, §1.

¹³⁸ Prim. ZCP kan. 274, §2.

¹³⁹ Prim. PSD 7.

- z flupnikom in pod njegovo oblastjo;¹⁴⁰
2. delo stalnega diakona na dekanijski ravni koordinira dekan (ali za to dolo eni duhovnik) v dogovoru z flupniki flupnij, kjer diakon opravlja svoje poslanstvo;
  3. diakonovo delo na –kofijski ravni koordinira voditelj pastoralne slufbe (ali za to od –kofa dolo eni duhovnik).

Obleka

133. Liturgi no obla ilo stalnega diakona je alba s cingulom in –tolo, ob slovesnostih pa tudi dalmatika. Ttola in dalmatika se morata ujemati z liturgi nimi barvami.¹⁴¹ Izven liturgije naj stalni diakoni nosijo dostojno obleko. Stalnih diakonov ne veffe predpis, ki velja za duhovni–ke kandidate¹⁴² in za duhovnike.¹⁴³

Molitveno bogosluffje

134. Stalni diakoni so v skladu z obmo nim pravom S^{TM}K dolfni vsak dan iz molitvenega bogosluffja¹⁴⁴ opravljati molitev hvalnic, ve ernic in sklepne molitvene ure.¹⁴⁵

Izguba diakonskega statusa

135. Diakon je poklican, da z nesebi no predanostjo in nenehnim prizadevanjem za vztrajnost flivi primerno posve enju, ki ga je prejel, in zaupa v Boffjo zvestobo. Veljavno prejetega posve enja ni mogo e razveljaviti. V posameznih primerih je lahko stalni diakon zaradi teflkih razlogov odslovljen iz kleri–kega stanu v skladu z dolo bami ZCP.¹⁴⁶

Vzdrffevanje stalnih diakonov

136. Predvideni so naslednji na ini vzdrffevanja stalnih diakonov:
- Stalni diakoni, ki se popolnoma posvetijo cerkveni sluffbi,¹⁴⁷ zasluffijo pla ilo,¹⁴⁸ s katerim morejo poskrbeti za vzdrffevanje sebe, svoje druffine in za socialno varstvo.¹⁴⁹ To ne izklju uje mofnosti, da se nekdo pla ilu odpove in se preffivlja kako druga e.
  - Stalni diakoni, ki dobivajo pla ilo zaradi civilne sluffbe, ki jo opravljajo ali so jo

¹⁴⁰ Prim. ZCP kan. 545, §1.

¹⁴¹ Prim. PSD 30.

¹⁴² Prim. ZCP kann. 284; 288.

¹⁴³ Prim. ZCP kan. 284.

¹⁴⁴ Prim. ZCP kan. 276, §2, 3°.

¹⁴⁵ S^{TM}J, 1999, 4.

¹⁴⁶ Prim. ZCP kann. 2906293.

¹⁴⁷ Prim. ZCP kan. 145.

¹⁴⁸ Prim. ZCP kan. 281 §3.

¹⁴⁹ Prim. ZCP kan. 281 §2.

- opravljali, naj iz teh prejetih dohodkov poskrbijo za svoje in družinske potrebe.¹⁵⁰
- Poročni stalni diakoni, ki se posvečajo cerkveni službi in nimajo drugih finančnih virov za stalno vzdrževanje, imajo glede na prej omenjene splošne norme pravico do primerne plačila, s katerim bodo lahko vzdrževali sebe in svoje družine.¹⁵¹
  - Običajno stroške oblikovanja krije župnija ali skupnost vernikov, kateri služi diakon (župnik ali dekanija). Po svojih možnostih lahko en del prispevajo tudi stalni diakoni sami. Navadno voditelj permanentnega oblikovanja v povezavi s župnijskim ekonomom določi stroške permanentnega oblikovanja. Posebej je pozoren, da manj premožni stalni diakoni zaradi tega osebno ne trpijo. Če je potrebno, se v župniji ustanovi ustrezen fond za permanentno oblikovanje stalnih diakonov.

Končne določbe

137. *Narodne smernice za oblikovanje in službo stalnih diakonov* je S^TK sprejela *ad experimentum* na 52. seji dne 11. januarja 2010. Smernice za njo veljati, ko jih potrdi Sveti sedež.

msgr. dr. Anton Stres
predsednik S^TK

---

¹⁵⁰ Prim. SRD 21.

¹⁵¹ Prim. ZCP kan 281 §3.

TUDIJSKI PROGRAM

PRVI DEL: PROGRAM PREDHODNEGA OBLIKOVANJA PRIPRAVNIKOV NA STALNI DIAKONAT

1. **Redna (mese na) sre anja:** 1-krat mese no se organizirajo celodnevna sre anja s prosilci. Za izvedbo poskrbi bogoslovno semeni– e.

Obravnavajo se naslednje teme:

ó **Teologija poklicanosti:** poklicanost v flivljenje, krstna poklicanost, hoja za Kristusom.

ó **Stalni diakonat:** teolo–ka utemeljenost, zgodovinski razvoj stalnega diakonata.

ó **Poklicani k pri evanju:** poklicanost vseh k svetosti, narava in vloga slufb v Cerkv, poklicani k slufenju, Odre–enikovo poslanstvo, poklicani v Cerkv.

ó **Potrebne kvalitete prosilcev:** se obravnavajo na rednih sre anjih prosilcev in na sre anjih z druflinami.

ó **Diakon in druflina:** vloga diakonove drufline.

Sre anja vklju ujejo teoreti no u enje in prakti no izmenjavanje misli in pogovore.

2. **Redna sre anja ob koncu tedna:** 4-krat v letu so organizirana redna sre anja ob koncu tedna (petek, sobota, nedelja) samo za prosilce.
3. **Izredna sre anja ob koncu tedna:** 4-krat v letu so organizirana izredna sre anja skupaj z flenami.

V enem letu se organizira osem sre anj ob koncu tedna. Za izvedbo poskrbi bogoslovno semeni– e. Obravnavajo se naslednje teme:

ó **love–ka zrelost:** poznavanje in sprejemanje sebe in drugih; ustveno ravnovesje; vrednote; dobri medsebojni odnosi; umetnost dialoga; svoboda in odgovornost; soo anje s konflikti; duh sodelovanja; odprtost in proflnost; splo–na kultura; zmoflnost razbiranja znamenja asov; solidarnost z ubogimi in obrobnimi.

ó **flivljenje iz vere:** Poglobljeno uvajanje v osebno in skupno molitev; teoreti no in prakti no uvajanje v razlo evanje; prepoznavanje Boflje navzo nosti v flivljenju osebe, njegove drufline, Cerkve in sveta; ut hvalefnosti; nenehno spreobra anje; flivljenje iz vere in upanja; rast v brezpogojni ljubezni; iskanje Boflje volje v vseh stvareh; poznavanje katoli–ke vere; ljubezen do Katoli–ke Cerkve; misijonski in ekumenski ut; uvod v zakramente in flivljenje iz njih.

ó **Uvod v Sveto pismo:** delo s *Svetim pismom*; *Sveto pismo* in poklicanost; lectio divina; flivljenje iz Boflje besede; osebnost Jezusa Kristusa; korenito evangeljsko flivljenje; hoja za Kristusom Sluflabnikom vseh; odgovornost za druge.

ó **Kristjan, lovek za druge:** delo za pravi nost in mir v svetu; stiske sodobnega loveka in soo anje z njimi; socialni nauk Cerkve.

Sre anja vklju ujejo teoreti no u enje in prakti no izmenjavanje misli in pogovore.

DRUGI DEL: PROGRAM TEOLOŠKEGA OBLIKOVANJA PRIPRAVNIKOV NA STALNI DIAKONAT

Temeljito teološko oblikovanje pridobijo pripravniki na stalni diakonat na *Teološki fakulteti Univerze v Ljubljani* in v *Bogoslovnem semeni* – u. ^{TM}Študij teologije na *Teološki fakulteti* in v *Bogoslovnem semeni* – u vsebuje naslednje predmete:

PRVO LETO Ó PRVI SEMESTER

1. **Uvod v študij teologije** ó Metodologija znanstvenega dela; teologija kot znanost; odnos med vero in razumom; religija in kultura; religija in etika; poglobljena in veje teologije: ključni pojmi; teološke discipline ó interdisciplinarno delo znotraj teologije; glavne teološke teme: lovek, odrešenje, Kristus, Duh, Cerkev, stvarstvo, upanje; sodobna verstva in iskanje skupnih temeljev (svetovni etos); monoteizmi; ekumenska teologija: katolištvo, protestantizem, pravoslavlje.
2. **Zgodovina filozofije** ó Predstavitev temeljnih pojmov *zgodovina, filozofija, zgodovina filozofije* in tokov filozofije od antike do danes v Evropi in drugod; predstavitev vloge in pomena filozofije za razvoj znanosti.
3. **Zgodovina Cerkve I** ó Splošna uvodna vprašanja; Cerkev v antiki in v srednjem veku; odnos država ó kraljevstvo; zunanja rast in notranje preobnavljanje; postopnost in različnosti v prehajanju iz antike v srednji vek; nove religiozne, kulturne, socialne in politične razmere; Cerkev in fevdalna ureditev; fevdalizacija Cerkve in zlorabe; odpor proti zlorabam; gregorijanska reforma; prenovitvena gibanja na ravni redovništva; uprava in duhovnost; razvoj znanosti.
4. **Religijska epistemologija** ó Religija in izkustvo življenja; religija in racionalnost; religija in vedenje; religija in pomen; religija in jezik; argumentiranje v religijskem jeziku; religija in verski nauk; avtoimplikativne sodbe; religija in resnica.
5. **Svetopisemske osnove** ó *Sveto pismo* kot Božja beseda; dialoško razmerje Bog ó lovek v SP; spoznavanje zgradbe korpusa knjig, ki sestavljajo SP; spoznavanje SP besedil na osnovi tekstne kritike, inspiracije in kanona; spoznavanje temeljnih dogodkov zgodovine izraelskega ljudstva do 1. st. pr. Kr. in zgodovine prve Cerkve; uvodna poglavja študija biblične grammatike ó osnovne morfologije; branje in prevajanje preprostih stavkov; osvojitev 200 najbolj pogostih besed.
6. **Vera in razum** ó Teologija kot vera, ki ima razumske temelje. Trije modeli odnosov med vero in razumom: 1) vera izključuje razum; 2) vera v mejah razuma; 3) dialog med vero in razumom; sodobne teološke in religijske študije; razumevanje odnosa med vero in razumom; kaj se lahko vera in razum naučita drug od drugega?
7. **Izbrane teme iz zgodovine Cerkve na Slovenskem** ó Vprašanje kontinuitete kraljevstva na Slovenskem iz antike v srednji vek; verski, kulturni in gospodarski pomen samostanov na Slovenskem; razvoj škofij in flupnij na Slovenskem; vpliv Jofefinizma na življenje Cerkve v 19. stoletju; slovenski katoliki na pragu in v vrtincu 2. svetovne vojne ter njihovo »preživetje« pod komunizmom.

PRVO LETO ó DRUGI SEMESTER

1. **Vera ó Sistem verovanj;** antropolo–ke razsefnosti sistema religijskega verovanja; –tudij primerov sistemov religijskih verovanj; oblikovanje, ohranjanje in spreminjanje identitete posameznega sistema religijskega verovanja; sistemi religijskega verovanja in globalizirano love–tvo.
2. **Antropologija z etiko ó** Pomen in vloga loveka v filozofiji in drugih panogah; razdelitev in sestavljenost loveka, njegove razvojne zna ilnosti in problemi povezani s tem; smernice za eti ne temelje loveka in druffbe.
3. **Zgodovina Cerkve II ó** Krizna obdobja 15. in 16. stoletja; –tevilni reformni poskusi; protestantska reformacija; katoli–ka prenova in njeni najvidnej–i nosilci; razsvetljenski tokovi in njihov odmev v flivljenju Cerkve; francoska revolucija in joflefinsko drflavno cerkvenstvo; industrializacija; pojav delavstva; postopna demokratizacija druffbe.
4. **Religijska antropologija ó** Podoba loveka kot ga odkrivajo zadnja arheolo–ka odkritja in ga uporablja fenomenologija religije; antropolo–ka osnova za verovanje; oblikovanje izku–enj v nauke, tradicijo in obredje; podoba loveka v najbolj raz–irjenih verskih tradicijah in vpliv le–teh na lovekovo ustvarjanje v raznih oblikah umetnosti; uporaba religiozne narave loveka v sodobnih psihoterapijah; simbolna govorica v religiji; dojemanje smisla flivljenja, raziskovanje vzro nih povezav v presojanju zgodovine in doflivljanju usmerjenosti flivljenja k najvi–jim ciljem; medverski dialog.
5. **Uvod v Staro in Novo zavezo ó** Okoli– ine in bivanjske danosti svetopisemskih knjig; literarna podoba Peteroknjiflja; Izraelsko prero–tvo in posamezni preroki; novozavezni kanon: predstavitev po sklopih; novozavezni model (hermenevti ni pogled), vrednotenje literarne in zgodovinske kompleksnosti.
6. **Liturgika ó** Splo–ni pojmi o liturgiki; lovek kot obredno bitje; liturgika v *Svetem pismu*; narava kr– anskega bogo astja; prazniki ter obredi; liturgi ni asi.
7. **Bibli na hermenevtika ó** Teoreti na raven: poglobljena predstavitev nekaterih elementov, pomembnih za razumevanje hermenevti nih vpra–anj, ki izhajajo iz tematike navdihnjenja in kanonizacije *Svetega pisma*. Drugi del, blizu eksegetski praksi, obravnava vpra–anja glede metod, njihovega teoreti nega temelja in problematike, ki se odpira ob aplikaciji na konkretna bibli na besedila;
8. **Trije monoteizmi ó** Monoteizem; trajen civilizacijski vpliv treh monoteizmov: judovski, kr– anski in islamski; trije monoteizmi v primerjalni perspektivi ó njihova razli nost; za kak–nega Boga gre in kak–en je odnos z njim v treh monoteisti nih verstvih?

DRUGO LETO ó TRETJI SEMESTER

1. **Metafizika ó** Ob a metafizika ali ontologija; metafizi no spra–evanje po Bogu; novove–ka kritika metafizike in sodobni filozofski odgovori na izziv post–metafizi ne misli.
2. **Zgodovina Cerkve na Slovenskem ó** Antika; srednji vek; novi vek; moderna doba; sodobna doba.

3. **Teologija Stare zaveze** ó Predstavitev novejih metod –tudija teologije *Stare zaveze*, utemeljenih na analizi semanti nih polj hebrejskih in gr–kih teolo–kih pojmov; primerjalna obravnavo nekaterih najbolj zna ilnih teolo–kih pojmov v ofljem in –ir–em kontekstu *Svetega pisma* in v zgodovini interpretacije v judovstvu in kr–anstvu; vzpostavitev ustreznih povezav med pomenskimi vidiki *Stare zaveze* v lu i dopolnitve v *Novi zavezi*.
4. **Eksegeza evangelijev in Apostolskih del** ó Poglobljeno branje besedil treh sinopti nih evangelijev ter *Apostolskih del* ó literarno–kriti na in narativna analiza strukture, izbranih odlomkov in motivov sinopti nih evangelijev in Apd; primerjava: razodevanje Kristusove identitete in podobe u enca v razli nih evangeljskih tradicijah; primerjalni –tudij osrednjih evangeljskih tem: nebe–ko kraljestvo, ve ja pravi nost, vera, odre–enje; ugotavljanje vzajemnosti med evangeljsko in prakr– ansko tradicijo.
5. **Verstva** ó Trojna razsefnost religije ó etos, etnos in etika: pri prvobitnih verstvih Afrike in Oceanije, pri verstvih Kitajske in Indije, pri judovstvu in islamu; verstva sodobnega sveta od znotraj (kot se verstva dojemajo sama) in od zunaj (gledana v lu i religiologije); medreligijski in medkulturni dialog.
6. **Religijska etika** ó Predstavitev klju nih pojmov: religija, Bog, etika, morala, monoteizem, politeizem, naravne religije, stare in nove religije, cerkve, verske skupnosti, sekte itd.; medkulturna in medreligijska problematika; vpra–anje eti nega konsenza na globalni ravni; metode dialoga; eti na resnica; kr– anska etika.
7. **Eksegeza Razodetja** ó Opredelitev apokalipti ne literarne zvrsti; primerjave med apokalipti no obarvanimi teksti v prero–ki, evangeljski in pavlinski literaturi ter edinstvenost knjige *Razodetja*: zgradba njene apokalipti ne drame, eksegeza izbranih tekstov (ve plastno razlaganje simbolike, vzporednice s SZ in apokrifno literaturo); sinteza teolo–kega doprinosu apokalipti ne literature glede smisla in cilja zgodovine odre–enja ter pomena trpljenja v njej.
8. **Svetovne religije** ó Religija kot osnovni vzvod, ki omogo a regulacijo in kanalizacijo nasilja in s tem nastanek kulture; verstva so neko in danes povezana z mirom in nasiljem; kako dolo eno verstvo ustvarja ali ru–i mir v sodobnem svetu oziroma kako lahko medverski dialog in sodelovanje pospe–ujeta delo za mir.

DRUGO LETO ó ETRTI SEMESTER

1. Uvod v psihologijo in sociologijo religije

ó *Psihologija religije*: predstavitev avtorjev in teorij; psiholo–ki razlogi za (ne)verovanje; podoba Boga ó star–evstvo; prostor sakralnega v love–ki psihi ni strukturi; travme in religiozno izkustvo odre–enja.

Sociologija religije: Temeljni pojmi in teorije sociologije religije; glavni avtorji; religija in pluralizem, ateizem, ideologija; kulti, sekte, denominacije, cerkve; Cerkev in drflava; kultura in religija; sekularizacija; fundamentalizem; gibanja.

2. **Filozofija religije** ó Filozofija v svojem odnosu do vpra–anja Boga; sodobne teorije o svetem in razna pojmovanja religije; analiza religiozne govornice (pozitivni, negativni in analo–ki govor o Bogu); metafizi na filozofska teologija; moderna kritika metafizike; moderna transcendentalisti na antropologija in religiozna izku–nja; metafizi no izrekanje

o Bofljih lastnostih in razmerje Boga do sveta; Boflje vedenje in lovekova svoboda, vpra-anje zla v njegovem odnosu do vere v Boga.

3. **Eksegeza Pavlovih pisem** ó Pavlovo flivljenje in zgodovinski kontekst kr- anskih skupnosti; osnove epistolografije in retorike za razlago Pavlovih pisem; eksegeza izbranih odlomkov iz avtenti nih in devtero pavlinskih pisem, ob emer so izpostavljene osnovne zna ilnosti Pavlove teolo-ke misli in kriteriji razlikovanja med avtenti nostjo in devteropavlinskostjo. Predstavitev izvirnih tem ostalih pisem.
4. **Skrivnost troedinega Boga** ó Bog v iskanju loveka; troedinost Boga razodetja; Boflji sestop kot pogoj za lovekov dostop; trinitari na razsefnost velikono ne skrivnosti; pogled v preteklost v lu i velikono nega dogodka; izpovedovanje troedinega Boga v zgodovini in novej-i pristopi; bogastvo flivljenja v Sv. Trojici; svet in zgodovina kot »prostor« dejavne navzo nosti troedinega Boga; O e, Sin in Sveti Duh v flivljenju Svete Trojice.
5. **Osnovna moralna teologija** ó Svetopisemski etos (starozavezni ó dekalog, novozavezni ó Jezus Kristus); etika Bofljega kraljestva; Jezusov nauk, delovanje, flivljenje ó norme moralnosti za kristjana; naravni moralni zakon; vest; pokor- ina cerkvenemu u iteljstvu in poslu-nost lastni vesti; ravni eti nih odlo itev: temeljna odlo itev, flivljenjska odlo itev, konkretne moralne odlo itve; krepost in moralno flivljenje; greh in nujnost spreobrnjenja; bibli na pojmovanja greha; razli ne dimenzije greha.
6. **Ekumenizem** ó Razdeljenost kr- anstva; zgodovinsko ozadje; izhodi- a ekumenskega gibanja; za etek gibanja v 19. in razcvet v 20. stoletju: »dialog ljubezni« in »dialog resnice«; osredoto enost na dolo ene Cerkve in raziskovanje skupnih to k, razhajanj in dosefnega zblifljanja oziroma soglasja;
7. **Psalmi** ó *Psalmi* kot sinteza teolo-kih bibli nih postavk; *Psalmi*, ki so najbolj zna ilni v literarnem in teolo-kem pogledu; primerjava z drugimi klju nimi svetopisemskimi besedili; najbolj pogoste literarne vrste psalmov ó izbrana besedila; uvod v analizo poeti ne zgradbe predstavljenih *Psalmov* (teolo-ka tefla); povezave med obravnavanimi besedili in dolo enimi izbranimi teksti molitev v *Novi zavezi*.
8. **Zakramenti** ó Zakramentalna antropologija ó simbolnost loveka (filozofija jezika, simbolna logika), obrednost (lastna loveku v vseh kulturah); svetopisemska utemeljitev zakramentalnosti loveka; pregled teolo-kih komponent zakramentov na splo-no ter njihova opredelitev kot osebnih dejanj povelj anega Kristusa v delovanju Cerkve.

TRETJE LETO ó PETI SEMESTER

1. **Patristika** - Osnovni pojmi; zgodovina vede; viri in njihova dostopnost; gr-ka in rimska mitologija; odmevi anti ne poganske religioznosti v literaturi; stik cerkvenih o etov s *Svetim pismom*, apokrifi; apostolski o etje, mu enci in apologeti; prva krivoverstva in oblikovanje *regule fidei* s prvimi teologi; rojstvo in literarni viri prvega meni-tva; prvi koncili, njihove teme in cerkveni o etje, ki so na njih soo ali svoje teolo-ke poglede; zlata doba patristike, prevajalci, pesniki, govorniki; doba zatona starega veka.
2. **Nauk o Cerkvi** ó Zgodovina ekleziolo-ke misli in samorazumevanja Cerkve; pomen koncilov, posebej 2. vaticanskega koncila; razmerje med Cerkvijo in judovstvom;

ustanovitev Cerkev; njena duhovna in hierarhi na razsefnost; poklicanost laikov v Cerkv in svetu; zbornost in soodgovornost; radikalnost kr–anskega flivljenja (redovni–tvo); cerkveno u iteljstvo in teologija; ravnovesje med enotnostjo (primat) in pluralnostjo (episkopat); pape–tvo kot specifi na prvina ureditve Katoli–ke Cerkev.

3. **Kristologija ó** Kristjanovo flivljenje: Kristusovo zedinjenje s slehernim lovekom; odre–enje, svoboda, namestni–tvo, bivanje za druge itd.; svetopisemski temelji, zgodovina razvoja nauka in predstavitev mnenj velikih teologov iz preteklosti in sedanjosti; izjave cerkvenega u iteljstva ó tudi za mariolo–ki vidik; poudarjen vidik pastoralne uporabnosti in eksistencialne zavzetosti.
4. **Osnove kanonskega prava ó** Filozofija in teologija prava; pravni sistemi; zgodovina kanonskopравnih virov.
5. **Pastoralna teologija ó** Osnovne teme pastoralne teologije: izrazoslovje, zgodovinski pregled, zna ilnosti; pastoralna v zgodovini Cerkev; kriterilogija (ciljna naravnost); cilji (glavni, stranski, preverjanje); kairologija ó (znamenja asa), cerkvena praksa v razli nih druffbah; pastoralno na rtovanje; prakseologija ó (konkretna Cerkvna praksa); reformni procesi; zgodovinski in kulturni vidik flupnije.
6. **Svetopisemske osebnosti ó** Izbor osebnosti iz *Stare* in *Nove zaveze*: Adam, Eva, Noe, Abraham, Sara, Rebeka, Jakob, Lea, Rahela, Joffef, Mojzes, Mirjam, faraon, Samson, Ruta, Samuel, Savel, David, Absalom, Salomon, Roboam, Ezekija, Jo–ija, Sedekija, Natan, Elija, Jeremija, Ozej, Judita, Estera, Ezra, Nehemija; Peter, Janez, Jakob, Juda in ostali dvanajsteri, Pavel in Barnaba, druge osebe *Apostolskih delih*; glavne in stranske osebe posameznih evangelijev; eksegetska, teolo–ka in antropolo–ka analiza izbranih odlomkov iz *Stare* in *Nove zaveze*.
7. **Duhovno spremljanje ó** razli ni termini in njihov pomen; osnove duhovnega spremljanja; vloga in pomen duhovnega pogovora in duhovnega razlo evanja; primerjanje duhovnega spremljanja z drugimi vrstami osebne pomo i osebami; u enje ovrednotenja duhovnega pogovora in supervizije za osebno in strokovno rast in kvalitetnej–o pomo ; izkustveno soo anje s tem, kaj pomeni spremljati in biti spremljan.

TRETJE LETO ó TRESTI SEMESTER

1. **lovek v odre–enjski razsefnosti ó** Vera v stvarjenje v vseh razsefnostih; lovek kot ustvarjeno bitje v osebni, duhovno–telesni enovitosti, bogopodobnosti in ob estvenosti; lovek v protolo–ki, presentni in eshatolo–ki dimenziji; realnost greha z njegovimi osebnimi in druffbenimi razsefnostmi; na osnovi novozaveznega veselega oznanila analiti no razgrajeno in pokazano novo stanje po in v Kristusu odre–enega loveka in njegovo osebno povabljenost v ob estvo z Bogom v milosti.
2. **Ustavno pravo Cerkev ó** Teolo–ko–ekleziolo–ki temelji druge knjige ZCP; pravna pripadnost Cerkv; dolfnosti in pravice vseh vernikov; pojem oblasti v Cerkv; zakrament svetega reda; sprejem klerikov ali inkardinacija; dolfnosti in pravice klerikov; izguba kleri–kega stanu; osebne prelature; zdruflenja vernikov; sveta hierarhija v novem ZCP; delne Cerkev in njihovi zbori; notranja ureditev delnih Cerkv.
3. **Religijska duhovnost ó** Temeljne oblike duhovnosti razli nih religij in novodobnih

gibanj; povezanost religijske duhovnosti z religiologijo, antropologijo, filozofijo, teologijo, psihologijo, sociologijo, zgodovino, pedagogiko; duhovno izkustvo v religijski duhovnosti: razvoj v raznih tradicijah, lovekova duhovna rast; temeljne metode duhovne teologije: oblike duhovnosti in duhovnega oblikovanja; interpretacija duhovnih besedil; sistemati na refleksija duhovnih tem; procesi duhovne preobrazbe; temeljni kriteriji zdravega razlo evanja in dialoga; prakti no uvajanje v duhovno izkustvo, ovrednotenje oblik duhovne pomo i.

4. **Pedagogika in katehetika ó** Religijsko izobraževanje v pluralni družbi: glavni pedago-ki pristopi v povezavi s svetovnimi verstvi; pedago-ka dinamika katehetskega delovanja; vrednote kot gibalno vzgoje; pedago-ki sistemi v povezavi z religijsko edukacijo; naslovniki religijskega izobraževanja in kateheze; dejavniki in izzivi religijske edukacije v pluralni družbi; smoter pedago-ke znanosti ter cilji religijske in religiozne edukacije; vloge in vplivi okolja na vzgojni proces; pedago-ki in didaktični postopki in metode religijskega in katehetskega izobraževanja (u ni na rti religijskega pouka in kateheze); dinamika edukacije v povezavi z različnimi religijskimi sistemi; vzgoja, religijska edukacija in kr-anska vzgoja v lu i socializacije in inkulturacije; osnovne razsefnosti in naloge kateheze; religijsko izobraževanje in kateheza otrok in mladih s posebnimi potrebami.
5. **Eksegeza Janezovega evangelija in pisem ó** Tudi elementov Janezove tradicije; presojanje jezikovnih, literarnih, filozofskih in teolo-kih kriterijev v iskanju njene pristnosti; literarnoókriti na in narativna analiza strukture, izbranih odlomkov in motivov Janezovega evangelija in pisem; primerjava razodevanje Kristusove identitete in podobe Boga v zgodnji in pozni evangeljski tradiciji ter v apokrifni literaturi; -tudij temeljnih tem pri Janezu ó vera, flivljenje, ljubezen, spoznanje, resnice glede na temeljne svetopisemske teolo-ke postavke.
6. **Bibli na arheologija in geografija ó** Geografija defel zunaj Palestine, prizori- a biblijskega dogajanja; relief, podnebje, naravna bogastva Palestine kot glavni prostor dogajanja v pripovedih *Stare* in *Nove zaveze*; smisel arheolo-kega izkopavanja za eksegezo *Biblije*; bistvene metode arheolo-ke stratigrafije in datiranja artefaktov; pregled biblijske zgodovine glede na arheolo-ka obdobja in dosedanja dognanja arheologov na podro ju Palestine.
7. **Bioetika ó** Bioetika: miselno, kulturno, zgodovinsko ozadje; teorije, na ela presoje; katoli-ka bioetika; splav: pravni in teolo-ki, status love-kega zarodka, eti ni argumenti, stali- a velikih religij, moralno vrednotenje, pastoralne smernice; umetna oploditev: posebne eti ne dileme, povezane z zamrzovanjem zarodkov, darovanjem spolnih celic in nadomestnim materinstvom; stali- e Katoli-ke Cerkve do tovrstnih eti nih problemov; moralni problemi z raziskovanjem na mati nih celicah; alternativne mofnosti in stali- e Katoli-ke Cerkve; raziskovanje love-kega genoma in genetike na splo-no; evtanazija.

TRETJI DEL: PROGRAM LITURGI NEGA IN PASTORALNEGA OBLIKOVANJA PRIPRAVNIKOV NA STALNI DIAKONAT

OBDOBJE PREDPRIPRAVE:

1. Liturgi no oblikovanje:

Za liturgi no oblikovanje prosilcev skrbi voditelj oblikovanja. Liturgi no se prosilci oblikujejo med sre anji ob koncu tedna v bogoslovnem semeni– u (8 vikend sre anj na leto). Vsak petek ob vikend sre anjih je as liturgi nega oblikovanja prosilcev (uvajanje v osebno molitev, v molitev brevirja in spoznavanje svete ma–e).

2. Pastoralno oblikovanje:

Za pastoralno oblikovanje prosilcev je odgovoren voditelj pastoralne sluffbe v (nad)–kofiji. Prosilca prakti no pastoralno oblikuje posebej izbran duhovnik ali doma i flupnik. Pastoralno se prosilci oblikujejo med vikend sre anji (8 vikend sre anj na leto). Vsaka nedelja ob vikend sre anjih je as pastoralnega oblikovanja, podeljevanja in izmenjava mnenj (prosilci se z flenami udeleflijo svete ma–e na flupniji).

PRVO LETO:

1. Liturgi no oblikovanje:

Za liturgi no oblikovanje pripravnikov skrbi voditelj oblikovanja. Liturgi no se pripravniki oblikujejo med vikend sre anji v bogoslovnem semeni– u (8 vikend sre anj na leto) in v doma i flupniji. Vsak petek ob vikend sre anjih je as liturgi nega oblikovanja pripravnikov (poglobljeno uvajanje v sluffbo bralca ó lektorja).

Pripravnik se vse leto oblikuje v liturgi ni praksi: sodelovanje pri sveti ma–i. Pripravnik redno pi–e dnevnik liturgi nega oblikovanja.

2. Pastoralno oblikovanje:

Za pastoralno oblikovanje pripravnikov je odgovoren voditelj pastoralne sluffbe v (nad)–kofiji. Pripravnika prakti no pastoralno oblikuje posebej izbran duhovnik ali doma i flupnik. Pastoralno se pripravniki oblikujejo med vikend sre anji v bogoslovnem semeni– u (8 vikend sre anj na leto) in na doma i flupniji. Vsaka nedelja ob vikend sre anjih je as pastoralnega oblikovanja (udeleflba pripravnikov z flenami pri sveti ma–i na flupniji) in izmenjave mnenj.

Na doma i flupniji ali na posebej izbrani flupniji je pripravnik celo leto vklju en v pastoralno delo: obvezna 7-dnevna praksa v domovih za ostarele ali prizadete otroke ali v bolnici. Pripravnik se posebej oblikuje v vodenju duhovnih skupin na flupniji.

DRUGO LETO:

1. Liturgi no oblikovanje:

Za liturgi no oblikovanje pripravnikov skrbi voditelj oblikovanja. Liturgi no se pripravniki oblikujejo med vikend sre anji v bogoslovnem semeni– u (8 vikend sre anj na leto) in v

doma i flupniji. Vsak petek ob vikendi sre anjih je as liturgi nega oblikovanja pripravnikov (poglobljeno uvajanje v sluffbo ma-nega pomo nika ó akolita: pogovor, izmenjava mnenj, liturgi na pravila).

Pripravnik se vse leto oblikuje v liturgi ni praksi: sodelovanje pri sveti ma-i. Pripravnik redno pi-e dnevnik liturgi nega oblikovanja.

2. Pastoralno oblikovanje:

Za pastoralno oblikovanje pripravnikov je odgovoren voditelj pastoralne sluffbe v (nad)-kofiji. Pripravnika prakti no pastoralno oblikuje posebej izbran duhovnik ali doma i flupnik. Pastoralno se pripravniki oblikujejo med vikend sre anji v bogoslovnem semeni- u (8 vikend sre anj na leto) in v doma i flupniji. Vsaka nedelja ob vikend sre anjih je as pastoralnega oblikovanja (udeleflba pripravnikov z flenami pri sveti ma-i na flupniji, prakti no izvr-evanje sluffbe bralca) in izmenjave mnenj.

Na doma i flupniji ali na posebej izbrani flupniji je pripravnik vse leto vklju en v pastoralno delo: obvezna 14-dnevna praksa v domovih za ostarele ali prizadete otroke ali v bolnici. Pripravnik se posebej oblikuje v vodenju duhovnih skupin na flupniji.

Pripravnik redno pi-e dnevnik pastoralnega oblikovanja.

TRETJE LETO:

1. Liturgi no oblikovanje:

Za liturgi no oblikovanje pripravnikov skrbi voditelj oblikovanja. Liturgi no se pripravniki oblikujejo med vikend sre anji v bogoslovnem semeni- u (8 vikend sre anj na leto) in v doma i flupniji. Vsak petek ob vikendi sre anjih je as liturgi nega oblikovanja pripravnikov (poglobljeno uvajanje v pripravnika na stalni diakonat: pogovor, izmenjava mnenj, liturgi na pravila).

Pripravnik se vse leto oblikuje v liturgi ni praksi: podeljevanje zakramentov krsta, poroke in vodenje pogrebcev. Pripravnik redno pi-e dnevnik liturgi nega oblikovanja.

2. Pastoralno oblikovanje:

Za pastoralno oblikovanje pripravnikov je odgovoren voditelj pastoralne sluffbe v (nad)-kofiji. Pripravnika prakti no pastoralno oblikuje posebej izbran duhovnik ali doma i flupnik. Pastoralno se pripravniki med vikend sre anji v bogoslovnem semeni- u (8 vikend sre anj na leto) in v doma i flupniji. Vsaka nedelja ob vikend sre anjih je as pastoralnega oblikovanja (udeleflba pripravnikov z flenami in otroci pri sveti ma-i v flupniji, prakti no izvr-evanje sluffbe bralca, ma-nega pomo nika) in izmenjave mnenj.

Na doma i flupniji ali na posebej izbrani flupniji je pripravnik vse leto vklju en v redno katehezo, karitas in drugo pastoralno delo: skrb za bolnike, redno pastoralno delo v bolni-nici ali v zaporih in podobno. Pripravnik se posebej oblikuje v vodenju zakonskih skupin na flupniji.

Pripravnik redno pi-e dnevnik pastoralnega oblikovanja.

Kazalo

Uvod	2
Kratice.....	3
PRVI DEL: TEOLOŠKA UTEMELJENOST IN DUHOVNOST STALNEGA DIAKONATA.....	4
Diakon ó zakramentalno znamenje Kristusa Služabnika	4
Diakonska duhovnost.....	5
Oblikovanje odraslih	6
DRUGI DEL: NOSILCI OBLIKOVANJA	8
Cerkev in –kof.....	8
Ekipa vzgojiteljev, odgovornih za oblikovanje	9
Profesorji	10
Pedagoška skupnost pripravnikov za stalni diakonat.....	11
Izvirne skupnosti.....	11
Prosilec	12
TRETJI DEL: LIK PRIPRAVNIKOV ZA STALNI DIAKONAT	13
Poklicanost	13
Lastnosti stalnega diakona.....	13
fiivljenjski stan pripravnikov.....	14
Kanonska določila.....	15
ETRTI DEL: POT PRIPRAVE NA STALNI DIAKONAT	17
Predstavitev prosilca	17
Predpriprava prosilcev	17
Liturgi no obhajanje sprejema med pripravnike za stalni diakonat	19
Temeljno oblikovanje pripravnikov na stalni diakonat.....	20
Podelitev službe bralca in mašnega pomočnika	21
Diakonsko posvečenje.....	22
loveško oblikovanje.....	24
Duhovno oblikovanje.....	25
Teološko oblikovanje.....	28
Liturgi no in pastoralno oblikovanje	29
PETI DEL: PERMANENTNO OBLIKOVANJE STALNIH DIAKONOV	31
SEDMI DEL: SLUŽBA IN FIIVLJENJE STALNEGA DIAKONA	38
Inkardinacija	38
Dolžnosti in pravice klerikov	38
Pokorina –kofu.....	38
Obleka	39
Molitveno bogoslužje.....	39
Izguba diakonskega statusa	39
Vzdrževanje stalnih diaconov	39
Kon ne določbe	40
Priloga.....	41

STUDIJSKI PROGRAM.....	41
PRVI DEL: PROGRAM PREDHODNEGA OBLIKOVANJA PRIPRAVNIKOV NA STALNI DIAKONAT	41
DRUGI DEL: PROGRAM TEOLOŠKEGA OBLIKOVANJA PRIPRAVNIKOV NA STALNI DIAKONAT	42
TRETI DEL: PROGRAM LITURGIČNEGA IN PASTORALNEGA OBLIKOVANJA PRIPRAVNIKOV NA STALNI DIAKONAT	48
ČETRTI DEL: SHEMA CELOTNEGA OBLIKOVANJA ZA STALNI DIAKONAT	50